

Pomoc społeczna w Gdyni

rok 2021

Sprawozdanie z działalności

Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdyni

Spis treści

Spis tabel	4
Wprowadzenie	5
Część 1 - Informacje ogólne	6
1. Podstawowe informacje	6
2. Środowiska, którym przyznano świadczenia MOPS w Gdyni.....	6
2.1. Pozafinansowe formy wsparcia	8
2.2. Finansowe formy wsparcia	9
Część 2 - Formy wsparcia adresowane do grup o specyficznych potrzebach	9
1. Wsparcie seniorów i osób niepełnosprawnych.....	9
1.1. Wzmacnianie aktywności seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku	9
1.1.1. Działania prowadzone przez Centrum Aktywności Seniora.....	9
1.1.2. Działania prowadzone przez dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.....	11
1.1.3. Działalność Gdyńskiego Centrum Usług Opiekuńczych	14
1.1.4. Działania prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.....	16
1.2. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	17
1.3. Usługi opiekuńcze	19
1.4. Opieka dzienna	20
1.5. Mieszkalnictwo wspierane, chronione i treningowe.....	21
1.6. Opieka całodobowa	22
1.6.1. Gdyńskie Ośrodki Wsparcia	23
1.6.2. Zapewnienie opieki stałej w domach pomocy społecznej.....	24
2. Wsparcie dziecka i rodziny.....	24
2.1. Działania prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	24
2.1.1. Zespół ds. Intensywnej Pracy Socjalnej z Rodziną.....	24
2.1.2. Asystentura ustawowa	24
2.1.3. Wsparcie na rzecz imigrantów.....	25
2.1.4. Kręgi na wodzie – widzę, rozumiem, działam.....	25
2.1.5. Pozostałe działania.....	26
2.2. Rodzinna piecza zastępcza	26
2.3. Instytucjonalna piecza zastępcza pod nadzorem MOPS	27
2.3.1. Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych.....	27
2.3.2. Niepubliczne placówki opiekuńczo - wychowawcze pod nadzorem MOPS.....	28
2.4. Zespół Placówek Specjalistycznych w Gdyni.....	28
2.5. Usamodzielnianie wychowanków rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo - wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych i zakładów poprawczych	31
2.6. Wsparcie oferowane przez organizacje pozarządowe wyłonione w drodze konkursu	32

2.6.1. Wsparcie samotnych matek i rodzin ubogich realizowane przez Gaudium Vitae im. Stanisławy Leszczyńskiej	32
2.6.2. Wsparcie ubogich mieszkańców Gdyni realizowane przez Polski Komitet Pomocy Społecznej, Pomorski Zarząd Wojewódzki w Gdańsku	32
3. Wsparcie osób bezrobotnych, osób bezdomnych oraz osób w kryzysie mieszkaniowym.....	32
3.1. Wsparcie osób bezrobotnych – działania prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i w partnerstwie z innymi podmiotami	32
3.2. Wsparcie osób bezdomnych oraz osób w kryzysie mieszkaniowym – działania prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i w partnerstwie z innymi podmiotami	33
3.2.1. Centrum Reintegracji i Interwencji Mieszkaniowej.....	33
3.2.2. Działania w partnerstwie.....	33
3.2.3. Zapewnienie schronienia osobom bezdomnym.....	34
Część 3 - Pozostałe działania	35
1. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	35
1.1. Podmioty realizujące zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	36
1.2. Klub Abstynenta Krokus.....	37
2. Gdyńskie Centrum Diagnostyki i Terapii FASD	38
3. Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz działalność Zespołu Interdyscyplinarnego	38
4. Dział Cyfryzacji i Technologii Informatycznych.....	39
5. Poradnictwo specjalistyczne	40
5.1. Poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne.....	40
5.2. Poradnictwo prawne	40
6. Realizowane projekty	41
7. Wolontariat w MOPS	43
8. Gminny Program Rewitalizacji	44
8.1. Rewitalizacja społeczna Wzgórza Orlicz-Dreszera.....	44
8.2. Rewitalizacja społeczna ulic Opata Hackiego i Zamenhofa	44
8.3. Rewitalizacja społeczna ulicy Dickmana	45
9. Animowanie społeczności lokalnej	45
10. Współpraca z Radami Dzielnic.....	45
11. Dokumenty strategiczne i programowe	45
Pozostałe informacje dot. MOPS Gdynia oraz jednostek w nadzorze MOPS za rok 2021	46

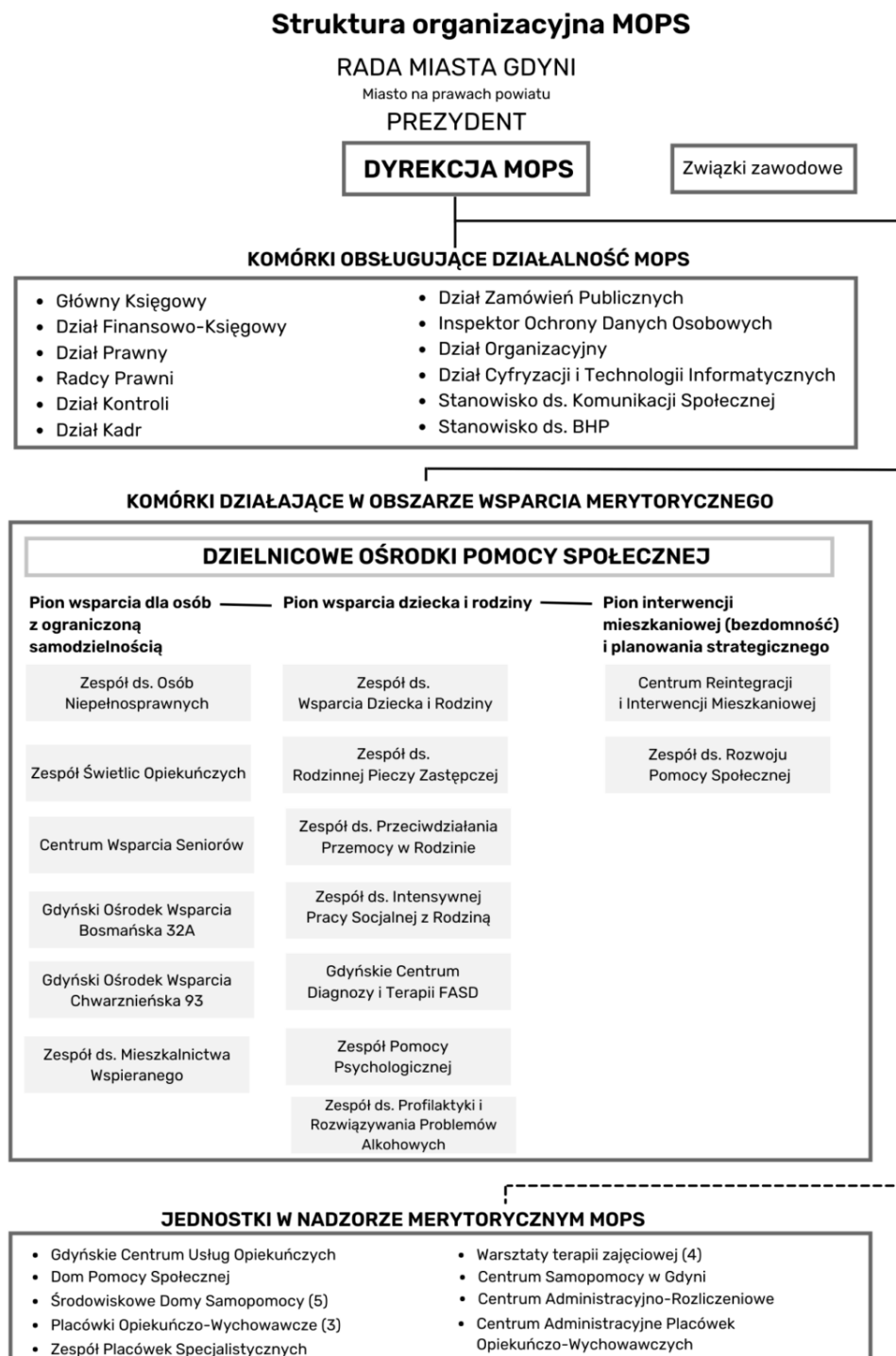
Spis tabel i schematów

Schemat nr 1. Struktura systemu pomocy społecznej w Gdyni w 2021 roku.....	5
Tabela nr 1. Liczba środowisk objętych wsparciem w 2021 roku	6
Tabela nr 2. Typy środowisk objętych wsparciem w 2021 roku	6
Tabela nr 3. Powód źródłowy objęcia wsparciem w 2021 roku	7
Tabela nr 4. Klienci MOPS objęci wsparciem w 2021 roku według poszczególnych dzielnic Gdyni.....	7
Tabela nr 5. Wybrane świadczenia udzielone w 2021 roku.....	9
Tabela nr 6. Środowiskowe domy samopomocy w 2021 roku	12
Tabela nr 7. Kluby samopomocy w Gdyni w 2021 roku.....	13
Tabela nr 8. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania w 2021 roku	14
Tabela nr 9. Realizacja zadań w zakresie rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami ze środków PFRON w 2021 roku	17
Tabela nr 10. Finansowanie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w formach aktywności w 2021 roku....	18
Tabela nr 11. Usługi świadczone w świetlicach opiekuńczych w 2021 roku	20
Tabela nr 12. Ośrodki wsparcia dziennego dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami w strukturze organizacyjnej MOPS Gdynia w 2021 roku.....	21
Tabela nr 13. Gdyński system mieszkalnictwa wspieranego, chronionego i treningowego w 2021 roku.....	21
Tabela nr 14. Ośrodki wsparcia całodobowego dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami w strukturze organizacyjnej MOPS Gdynia w 2021 roku	23
Tabela nr 15. Rodzinna piecza zastępcza w 2021 roku	27
Tabela nr 16. Placówki wsparcia dziennego prowadzone przez organizacje pozarządowe w 2021 roku.....	30
Tabela nr 17. Placówki zapewniające schronienie na terenie Gdyni w 2021 roku.....	34
Tabela nr 18. Podmioty realizujące zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	36

Wprowadzenie

Poniższy dokument stanowi sprawozdanie Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za rok 2021, o którym mowa w art. 110 ust. 9 Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U.2021.2268 ze zm.) oraz w art. 76 ust. 4 pkt. 15 i art. 182 ust. 5 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.). Jest jednocześnie informacją o działalności gdyńskich jednostek organizacyjnych, funkcjonujących w sferze zabezpieczenia społecznego.

Schemat nr 1. Struktura systemu pomocy społecznej w Gdyni w 2021 roku

Część 1 – Informacje ogólne

1. Podstawowe informacje

Działania MOPS w Gdyni prowadzone są w ramach wyodrębnionych obszarów zarządczych, którym podporządkowana jest struktura ośrodka. Struktura systemu pomocy społecznej w Gdyni przedstawiona została powyżej (zob. schemat nr 1).

Wszystkie jednostki organizacyjne MOPS w Gdyni oraz placówki znajdujące się pod jego nadzorem funkcjonują w oparciu o Roczne plany działania (RPD).

W MOPS w Gdyni na dzień 31.12.2021 roku zatrudnionych było ogółem 461 osób, tj. 437,75 etatów, w tym 129 pracowników socjalnych, tj. 127,48 etatów.

Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdyni na 2021 rok wyniósł: plan – 95.483.259,50 zł, wykonanie – 90.382.309,69 zł.

2. Środowiska, którym przyznano świadczenia MOPS w Gdyni

W roku 2021 w ramach działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdyni przyznano decyzją świadczenia 4.039 osobom. Wsparcie uzyskało 4.359 rodzin/środków, w tym 3.931 z nich otrzymywało świadczenia, a 428 skorzystało wyłącznie z pomocy w postaci pracy socjalnej.

Tabela nr 1. Liczba środowisk objętych wsparciem w 2021 roku

Wyszczególnienie	Podmioty decyzji administracyjnych *	Liczba rodzin/środków	Liczba osób
Pomoc w postaci materialnej	4 039	3 931	5 525
Pomoc udzielona wyłącznie w postaci pracy socjalnej	x	428	896

* rozłączna liczba osób (jedna osoba wykazana jeden raz), w stosunku do których zrealizowano w 2021 roku świadczenia pomocy społecznej na mocy decyzji administracyjnej

Wśród środowisk korzystających ze wsparcia ośrodka pomocy społecznej niezmiennie dominują gospodarstwa jednoosobowe (74,6% ogółu). W średnio co siódmym środowisku (13,5%), objętym wsparciem MOPS Gdynia w 2021 roku, przebywały dzieci.

Tabela nr 2. Typy środowisk objętych wsparciem w 2021 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin/środków	Liczba osób
Ogółem	4 359	6 461
w tym rodziny z dziećmi	590	2 077
w tym rodziny niepełne	286	839
w tym rodziny emerytów i rencistów	1 809	2 177
w tym gospodarstwa jednoosobowe	3 252	3 252

W toku analizy wskazano źródłowe powody wsparcia ¹ gdyńskich rodzin/środków. Trzy główne grupy dyspanseryjne w 2021 roku – analogiczne do lat poprzedzających – to:

- niepełnosprawność (2.001 rodzin, tj. 50,9% ogółu rodzin korzystających ze wsparcia),
- długotrwała lub ciężka choroba (894 rodziny, tj. 22,7% ogółu rodzin korzystających ze wsparcia),
- bezdomność (392 rodziny, tj. 10,0% ogółu rodzin korzystających ze wsparcia).

¹Tzn. takie powody, które są najistotniejsze i z których wynikają lub mogą wynikać inne problemy.

Tabela nr 3. Powód źródłowy objęcia wsparciem w 2021 roku

Lp.	Powód źródłowy objęcia wsparciem	Liczba rodzin/środowisk	Liczba osób
1.	Ubóstwo	67	125
2.	Bezdomność	392	420
3.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	21	72
	w tym wielodzietność	6	33
4.	Bezrobocie	190	356
5.	Niepełnosprawność	2 001	2 452
6.	Długotrwała lub ciężka choroba	894	1 096
7.	Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	273	870
	w tym rodziny niepełne	178	467
	w tym rodziny wielodzietne	51	312
8.	Przemoc w rodzinie	2	8
9.	Alkoholizm	49	60
10.	Narkomania	5	7
11.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	31	42
12.	Zdarzenie losowe lub sytuacja kryzysowa	6	17
	Ogółem	3 931	5 525

W porównaniu do roku poprzedzającego, w 2021 roku odnotowano spadek liczby rodzin/środowisk objętych wsparciem MOPS Gdynia (por. w 2012 r. – 5.160, w 2013 r. – 5.095, w 2014 r. – 4.862, w 2015 r. – 4.608, w 2016 r. – 4.624; w 2017 r. – 4.828; w 2018 r. – 4.640, w 2019 r. – 4.600; w 2020r. – 4.371, w 2021r. – 4.359).

Analizując strukturę klientów MOPS w aspekcie terytorialnym, tj. faktycznego miejsca pobytu, zauważana jest – podobnie jak w ubiegłych latach – dominacja mieszkańców dwóch gdyńskich dzielnic: Chyloni (14,0% ogółu) oraz Witomina (9,3% ogółu). Na wysokim poziomie utrzymuje się także niezmiennie odsetek klientów przebywających faktycznie poza Gdynią, tj. w ponadgminnych domach pomocy społecznej czy też placówkach dla osób bezdomnych (9,4% ogółu).

Tabela nr 4. Klienci MOPS objęci wsparciem w 2021 roku według poszczególnych dzielnic Gdyni (n=4.039)

Lp.	miejsce zamieszkania	liczba	%	zmiana rok do roku (%)
1.	Babie Doły	37	0,9	+0,3
2.	Chwarzno-Wiczlino	57	1,4	-0,1
3.	Chylonia	566	14,0	-0,1
4.	Cisowa	159	3,9	-0,1
5.	Dąbrowa	82	2,0	0,0
6.	Działki Leśne	154	3,8	+0,5

7.	Grabówek	230	5,7	-0,1
8.	Kamienna Góra	38	0,9	0,0
9.	Karwiny	128	3,2	+0,3
10.	Leszczynki	199	4,9	+0,2
11.	Mały Kack	87	2,2	-0,1
12.	Obłuże	254	6,3	+0,4
13.	Oksywie	253	6,3	-0,7
14.	Orłowo	68	1,7	0,0
15.	Pogórze	132	3,3	-0,2
16.	Pustki Cisowskie-Demptowo	116	2,9	+0,3
17.	Redłowo	120	3,0	+0,4
18.	Śródmieście	253	6,3	-0,7
19.	Wielki Kack	64	1,6	0,0
20.	Witomino	375	9,3	0,0
21.	Wzgórze św. Maksymiliana	250	6,2	-0,2
22.	osoby bez meldunku	37	0,9	0,0
23.	osoby poza Gdynią	380	9,4	+0,1

2.1. Pozafinansowe formy wsparcia

Wsparcie w środowisku na rzecz klientów koncentruje się wokół dwóch pionów specjalizacyjnych: wsparcia dziecka i rodziny oraz wsparcia seniorów i osób niepełnosprawnych oraz wypracowanego modelu pracy socjalnej (tzw. **trójpodziału pracy socjalnej**), obejmującego:

1) **regularną pracę socjalną** – realizowaną na poziomie poszczególnych jednostek MOPS i wykonywaną głównie w odniesieniu do osób i środowisk, w których nasilenie i stopień komplikacji barier nie powodują bezpośredniego zagrożenia negatywnymi, trwałymi i nieodwracalnymi skutkami. W MOPS Gdynia dotyczy ona większości środowisk.

2) **pogłębianą pracę socjalną (PPS)** – realizowaną na poziomie poszczególnych jednostek MOPS, głównie w czterech Dzielnicowych Ośrodkach Pomocy Społecznej. Pogłębianą pracą socjalną objęto w 2021 roku 44 klientów MOPS.

3) **intensywną pracę socjalną (IPS)** – realizowaną w wyodrębnionej jednostce organizacyjnej MOPS, tj.: Zespole ds. intensywnej pracy socjalnej z rodziną (zob. szerzej: część 2, pkt. 2.1.1). Intensywną pracą socjalną objęto w 2021 roku 164 rodziny.

Poza trójpodziałem realizowane są także:

1) **asystentura ustawowa** (w stosunku do osób z niską motywacją i małymi zasobami zmiany), którą objęto w 2021 roku 111 rodzin (zob. szerzej: część 2, pkt. 2.1.2),

2) zintensyfikowane formy wsparcia osób niepełnosprawnych w ramach **oferty doradztwa i aktywizacji osób niepełnosprawnych (DON)**, którymi objęto w 2021 roku 123 osoby (zob. szerzej: część 2, pkt. 1.1.2);

3) **asysta osobista**, którą objęto w 2021 roku 71 osób z niepełnosprawnościami (zob. szerzej: część 2, pkt. 1.1.2).

W 2021 roku ogółem **513 środowisk** objętych zostało bardziej zintensyfikowanymi – niż regularna praca socjalna – formami wsparcia / oddziaływania.

2.2. Finansowe formy wsparcia

Katalog finansowych form wsparcia obejmuje kilkanaście rodzajów świadczeń pomocy społecznej. Wsparcia finansowego udzielano m.in. w postaci: zasiłków stałych, celowych i okresowych, pomocy w zakresie dożywiania, finansowania składek na ubezpieczenie zdrowotne. Informacje w tym zakresie zawiera tabela nr 5.

Tabela nr 5. Wybrane świadczenia udzielone w 2021 roku

Wyszczególnienie	Wydatek
Zasiłki stałe	
Wyplacono zasiłki stałe dla 1.268 osób całkowicie niezdolnych do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.	7 094 688,66 zł
Zasiłki celowe	
Z zasiłków celowych , przyznawanych na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych (np. zakup leków, żywności, opału), skorzystało 2.118 osób (w tym 833 osobom przyznano specjalny zasiłek celowy).	1 894 428,28 zł
Zasiłki okresowe	
Z zasiłków okresowych skorzystały 163 osoby, w tym z powodu: bezrobocia (35 osób), długotrwałej choroby (27 osób), niepełnosprawności (10 osób).	192 740,23 zł
Program "Posiłek dla potrzebujących" - pomoc państwa w zakresie dożywiania	
Pomocą objęto łącznie 2.362 osoby. Pomocą w formie posiłku (pełnego obiadu) objęto 205 uczniów oraz 49 osób dorosłych. Z wyżywienia w schroniskach skorzystały narastająco 174 osoby. Zasiłek celowy na zakup posiłku przyznano 2.272 osobom.	1 809 306,86 zł (wydatek bez uwzględnienia zasiłków celowych)
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	
Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacono za 1.184 osoby pobierające zasiłek stały z pomocy społecznej, 3 osoby bezdomne wychodzące z bezdomności niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnemu z innego tytułu oraz za 30 osób objętych indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej.	626 999,95 zł
Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacono za 33 dzieci przebywające w dwóch całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego, prowadzonych przez Gdańską Fundację Innowacji Społecznej („Dom pod Magnolią” oraz „Dom na Klifie”).	16 237,80 zł

Część 2 – Formy wsparcia adresowane do grup o specyficznych potrzebach

1. Wsparcie seniorów i osób niepełnosprawnych

1.1. Wzmacnianie aktywności seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku

1.1.1. Działania prowadzone przez Centrum Aktywności Seniora (CAS)

W 2021 roku – ze względu na trwający stan epidemii w kraju – Centrum Aktywności Seniora kontynuowało realizację zadań statutowych w trybie hybrydowym celem zapewnienia bezpieczeństwa pracownikom i gdyńskim seniorom.

W ramach realizacji inicjatyw wzmacniających aktywność, sprawność i poprawę jakości życia najstarszych mieszkańców Gdyni, CAS działał w partnerstwie z 35 podmiotami, w tym organizacjami pozarządowymi, instytucjami i szkołami. Koordynował również 6 miejskich klubów seniora: „Chylonia”, „Śródmieście”, „Orłowo”, „Witomino”, „Północ” oraz „Wielki Kack”. Ponadto, CAS współpracował i wspierał merytorycznie 20 klubów działających przy parafiach, spółdzielniach i pod patronatem organizacji pozarządowych, które skupiły łącznie 2.524 osoby. Realizował także 9 projektów Budżetu Obywatelskiego 2019 i 2020 oraz koordynował realizację działań adresowanych do seniorów, prowadzonych przez organizacje pozarządowe, a dotowanych z budżetu miasta Gdyni. W 2021 roku ogółem 15 organizacji realizowało 16 zadań w ramach ogłoszonych konkursów grantowych, w tym 9 organizacji realizowało 9 zadań w ramach konkursu dotyczącego prowadzenia klubów seniora na lata 2020-2021. Łączna kwota środków finansowych przekazanych organizacjom pozarządowym na programy aktywizacji seniorów wyniosła w 2021 roku 195.780,00 zł.

W bazie Centrum Aktywności Seniora figurowało 8.154 seniorów. Poza tym 2.884 osób objętych było programem Gdynia 55+ oraz klubów seniora wspieranych przez miasto. Ofertą CAS w 2021 roku objętych zostało ogółem 4.244 seniorów.

Realizowano:

1) działalność kulturotwórczą, poznawczą, prozdrowotną, integracyjną i rozrywkową, w tym m.in.:

a) w ramach współpracy z ośrodkami kultury, sztuki, rekreacji i rozrywki – wyjścia do kina, teatru i inne, z zachowaniem środków bezpieczeństwa sanitarnego (533 bilety przekazane seniorom nieodpłatnie lub częściowo odpłatnie);

b) cotygodniowe spotkania muzyczne i comiesięczne spotkania taneczne (organizowane wyłącznie na świeżym powietrzu);

c) cykliczne spotkania w ramach programu „Spotkania z ciekawymi ludźmi”;

d) jednodniowe wycieczki (13 wyjazdów o charakterze poznawczym i integracyjnym, z których skorzystało łącznie 650 osób);

e) zajęcia ruchowe – 14 grup (m.in. taniec nowoczesny, pilates, latino, terapia tańcem i ruchem, *tai chi*, stretching, zdrowy kręgosłup, gimnastyka usprawniająca) oraz program sportowy – 12 grup skupiających 186 osób (aqua aerobik, pilates, joga, siłownia, zdrowy kręgosłup);

f) 11 warsztatów, w tym m.in.: warsztaty ze sznurkiem, teatralne, malarstwa i rysunku, brydza sportowego, karaoke;

g) 32 wykłady i warsztaty w 60 grupach;

h) cykliczne imprezy na świeżym powietrzu o charakterze integracyjnym i okolicznościowym z udziałem seniorów, animatorów klubów i wolontariuszy (trzy pikniki na Polance Redłowskiej i cztery spotkania integracyjne w Marszewie).

W 2021 roku CAS kontynuował realizację projektu „Wirtualny CAS”, w ramach którego seniorzy, bez wychodzenia z domu, mogli korzystać z internetowych wycieczek, zwiedzania muzeów online oraz innych wydarzeń zamieszczanych na stronach: cas.gdynia.pl oraz seniorplus.gdynia.pl.

2) działania o charakterze edukacyjnym:

W 2021 roku w związku ze stanem pandemii i obowiązującymi obostrzeniami, do 18 czerwca wykłady odbywały się na Wirtualnym Centrum Aktywności Seniora, w ramach którego seniorzy mogli kontynuować naukę z domu, za pośrednictwem Internetu. Wykłady z 17 przedmiotów pogrupowano w pięć bloków tematycznych: edukacja, kultura i rozrywka, historia, psychologia, zdrowie. Wykłady online prowadziło 18 wykładowców. Od 25 stycznia do 18 czerwca odnotowano 8.300 wyświetleń (1.660 średniomiesięcznie). W ciągu tego okresu od 13 kwietnia do 18 czerwca na wirtualnym CAS zamieszczane były linki do różnych wydarzeń, takich jak koncerty, spotkania autorskie, słuchowiska, sztuki teatralne, spotkania podróżnicze.

Rok akademicki 2021/2022 Gdyskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku (GUTW) zainaugurowano wykładami stacjonarnymi w dniu 4 października 2021 roku. Do GUTW zapisało się 577 studentów. W wykładach uczestniczyło 499 osób, na lektorały 110 osób, z kursów komputerowych skorzystało 46 seniorów, z bezpłatnych lektorałów prowadzonych przez wolontariuszy – 34 osoby. Na GUTW wykładane były 32 przedmioty w 60 grupach. Wykłady prowadziło

37 wykładowców. Największym zainteresowaniem cieszyły się przedmioty takie jak: historia sztuki, muzyka klasyczna, treningi pamięci, psychologia, archeologia, ziołolecznictwo. W ramach GUTW prowadzone były cotygodniowe spotkania tematyczne obejmujące zagadnienia kulturalne, sportowe, rekreacyjne, prozdrowotne, czy turystyczne. W Filii GUTW na Witominie, w ramach porozumienia ze Spółdzielnią Mieszkaniową Senior, prowadzone były dla mieszkających tam seniorów trzy wykłady tygodniowo, w których chętnie uczestniczyły osoby starsze, mające problemy z poruszaniem się.

Współpraca z Centrum Nauki Experiment w Gdyni poszerzyła ofertę GUTW o cykl zajęć „Ciekawi Świata”, na których seniorzy zapoznawali się z nauką i nowymi odkryciami oraz brali udział w organizowanych tam wykładach i warsztatach.

3) działania o charakterze informacyjnym:

a) systematyczne przekazywanie aktualnych danych o działalności CAS zarówno w zakresie tematyki klubowej, jak i uniwersyteckiej poprzez Internet, trójmiejską i krajową prasę, radio i telewizję;

b) eksponowanie bieżących informacji w postaci plakatów ogłoszeniowych, udziału w krajowych konferencjach i spotkaniach;

c) prezentowanie działań na konferencjach krajowych w trybie online.

W styczniu CAS kontynuował telefoniczną formę komunikacji z seniorami. Do 2 czerwca 2021 roku wykonano łącznie 57.732 kontakty za pośrednictwem telefonicznym czy internetowym. Kontakty te pomogły w rozwiązaniu problemów i trudności dnia codziennego oraz przyczyniły się do poprawy komfortu psychicznego seniorów, pozostających w izolacji, a przyzwyczajonych do aktywności i samodzielności.

Od października 2021 roku kontynuowano program włączania seniorów w działania na rzecz innych seniorów (realizowano grupy tematyczne: konwersacje z języka rosyjskiego i niemieckiego, rękodzieło, szydełkowanie, kółka i konsultacje informatyczne, grupy konwersacyjne z języka angielskiego prowadzone przez liderów oraz spotkania karaoke i brydża sportowego, zajęcia wokalne). W okresie pandemii zachęcano seniorów do utrzymywania kontaktów między sobą w formule zdalnej i spotkań nie bezpośrednich.

W okresie letnim zorganizowano trzy spotkania na Polance Redłowskiej dla seniorów z miejskich klubów seniora – ze względu na czas pandemii w obostrzeniach sanitarnych. W okresie od czerwca do połowy października, w związku z pandemią, organizowane były wyjścia i spotkania w plenerze, z ograniczoną liczbą uczestników i w ścisłym reżimie sanitarnym. W klubach działały tylko kawiarenki – seniorzy mogli skorzystać z kawy i herbaty na miejscu, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa sanitarnego.

W okresach świątecznych przygotowywano paczki świąteczne rozwożone w miejsca zamieszkania. W 2021 roku CAS świętował Jubileusz 15-lecia organizując koncert w Parku Naukowo-Technologicznym Gdynia. W 2021 roku Centrum Aktywności Seniora zostało wyróżnione przez *Global Network of Learning Cities* UNESCO w konkursie „Gdynia Miasto Uczące Się W Domu”.

Wydatki Centrum Aktywności Seniora w 2021 roku wyniosły wraz z grantami 2.452.067,49 zł.

1.1.2. Działania prowadzone przez dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W 2021 roku w Gdyni funkcjonowały następujące dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi:

- 1) Środowiskowy Dom Samopomocy Maczka 1 przy ul. Gen. Maczka 1,
- 2) Środowiskowy Dom Samopomocy Maciejewicza 11 przy ul. Maciejewicza 11,
- 3) Środowiskowy Dom Samopomocy Wąsowicza 3 przy ul. Wąsowicza 3,
- 4) Środowiskowy Dom Samopomocy „Dom Marzeń” przy ul. Strzelców 28,
- 5) Środowiskowy Dom Samopomocy Maczka 2 przy ul. Gen. Maczka 1,
- 6) Centrum Samopomocy w Gdyni przy ul. Warszawskiej 42.

Środowiskowy Dom Samopomocy Maczka 2 rozpoczął działalność w listopadzie 2021 roku, w wyniku wyodrębnienia Dziennego Domu Pomocy Społecznej ze struktury organizacyjnej MOPS i przekształcenia go w środowiskowy dom samopomocy - samodzielną jednostkę organizacyjną gminy (na mocy uchwały nr XXXII/1045/21 Rady Miasta Gdyni z dnia 25 sierpnia 2021 r.). Do jego głównych zadań należy: zapewnienie uczestnikom bezpiecznego miejsca pobytu oraz warunków podejmowania aktywności, prowadzenie zajęć wspierająco-aktywizujących, podejmowanie działań o charakterze aktywizującym i integracyjnym, organizowanie działań w zakresie poradnictwa dla rodzin, współpraca w ramach lokalnej sieci wsparcia społecznego. Ośrodek zabezpiecza 50 miejsc dla gdynian w wieku starszym wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych.

Z uwagi na wprowadzony w kraju stan epidemii, decyzją Wojewody Pomorskiego działalność stacjonarna środowiskowych domów samopomocy została zawieszona do 16 czerwca 2021 roku. W tym okresie terapeuci codziennie udzielali uczestnikom wsparcia w formule zdalnej oraz poprzez interwencje w środowisku. Wsparcie to polegało głównie na przygotowywaniu i dostarczaniu uczestnikom pakietów zadań do pracy samodzielnej oraz prowadzeniu codziennych rozmów terapeutycznych. W razie konieczności terapeuci informowali o możliwościach uzyskania pomocy, pośredniczyli w zabezpieczeniu wsparcia lub podejmowali decyzję o interwencji (także w miejscu zamieszkania uczestnika). Osobom samotnym i niesamodzielnym, które nie miały wsparcia ze strony rodziny zapewniono codziennie ciepły posiłek, dowożony do miejsca zamieszkania. Sytuacja epidemii wymusiła również konieczność modyfikacji form pracy w czasie realizacji zajęć stacjonarnych, po przywróceniu stacjonarnej działalności placówek z dniem 17 czerwca 2021 roku. Wprowadzono ścisły reżim sanitarny i szczególne warunki organizacji zajęć (rotacyjnie, w mniejszych grupach) – określone w opracowanych i wdrożonych dla każdej z jednostek „Warunkach uruchomienia i procedurze bezpieczeństwa w celu zapobiegania zakażeniu i rozprzestrzenianiu się choroby COVID-19”. Uczestnicy brali udział w treningach z zakresu umiejętności spędzania czasu wolnego, funkcjonowania w codziennym życiu, umiejętności społecznych i interpersonalnych, aktywizacji procesów poznawczych, terapii ruchowej, zajęciach plastycznych, terapii psychologicznej. W ośrodkach prowadzona była również działalność kulturalna i rekreacyjna. Zapewniano uczestnikom niezbędną opiekę, pomoc w dostępie do świadczeń zdrowotnych, pomoc w sprawach urzędowych oraz wyżywienie. W ramach zajęć organizowano uroczystości i święta okolicznościowe.

Szczegółowe informacje na temat środowiskowych domów samopomocy dla osób z niepełnosprawnościami i seniorów prezentuje tabela nr 6.

Tabela nr 6. Środowiskowe domy samopomocy w 2021 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Informacje o placówce	Liczba miejsc w placówce	Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia placówki w 2021 roku (narastająco)
1.	Środowiskowy Dom Samopomocy Maczka 1	Ośrodek wsparcia dla dorosłych osób chorujących psychicznie (typu A).	45	50
2.	Środowiskowy Dom Samopomocy Maciejewicza 11	Ośrodek wsparcia dla dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną (typu B).	65	68
3.	Środowiskowy Dom Samopomocy Wąsowicza 3	Ośrodek wsparcia dla osób starszych, wykazujących przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (typu C). ŚDS prowadzi także indywidualne konsultacje dla rodzin i opiekunów osób z zespołami otępiennymi (w spotkaniach mogą uczestniczyć opiekunowie osób nie będących podopiecznymi ŚDS).	50	76
4.	Środowiskowy Dom Samopomocy Maczka 2	Ośrodek wsparcia dla osób starszych wskazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (typu C).	50	50 (od listopada 2021 roku)

ŚDS prowadzony przez organizację pozarządową – Gdyńską Fundację „Dom Marzeń”				
5.	Środowiskowy Dom Samopomocy „Dom Marzeń”	Ośrodek wsparcia dla dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną (typu B), prowadzony na zlecenie Gminy Gdynia przez podmiot wyłoniony w trybie konkursowym.	30	32

W 2021 roku w Gdyni funkcjonowały trzy kluby samopomocy: dwa prowadzone przez Centrum Samopomocy w Gdyni (jednostkę organizacyjną gminy) i jeden prowadzony przez organizację pozarządową, wyłonioną w trybie konkursowym na powierzenie realizacji zadania publicznego.

Analogicznie jak w przypadku środowiskowych domów samopomocy, z uwagi na wprowadzony w kraju stan epidemii, decyzją Wojewody Pomorskiego działalność stacjonarna klubów samopomocy była w pierwszym półroczu zawieszona. W tym okresie wsparcie uczestników w klubach odbywało się w formule zdalnej (zajęcia online, regularny kontakt telefoniczny). W okresie wznowienia działalności zajęcia stacjonarne organizowano w ścisłym reżimie sanitarnym. W Klubie przy ul. Chrzanowskiego wprowadzony został rotacyjny charakter pracy. Uczestnikom, którzy ze względu na ryzyko zachorowania na Covid-19 obawiali się wrócić na zajęcia stacjonarne, zapewniono regularne wsparcie telefoniczne.

Ponadto Centrum Samopomocy w Gdyni aktywnie uczestniczyło w działaniach **Pomorskiej Koalicji na Rzecz Zdrowia Psychicznego**, której celem jest poprawa sytuacji i jakości życia osób doświadczających problemów ze zdrowiem psychicznym oraz ich rodzin. W ramach działań koalicyjnych w 2021 roku: zrealizowano kolejną edycję kampanii społecznej na rzecz podniesienia świadomości o chorobach i zaburzeniach psychicznych pn.: „Odmień swoją głowę” oraz kampanię informacyjną, której tematem przewodnim było zdrowie psychiczne (w materiałach zawarto gdyńską ofertę wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi). Jak co roku zorganizowano: Trójmiejskie Obchody Dnia Solidarności z Osobami Chorującymi Psychiczenie, konferencję „Nowa Kultura Pomagania”, spotkania artystyczne w Klubie 1,2,3. W ramach prowadzonych działań koalicyjnych zorganizowano także V Pomorskie Forum Samopomocowe osób z doświadczeniem kryzysu psychicznego, którego celem była wymiana doświadczeń w organizacji i realizacji działań samopomocowych w Polsce. Współorganizowano akcję Róża od św. Walentego. Większość wymienionych wydarzeń – z uwagi na stan epidemii – realizowano w formule hybrydowej.

Szczegółowe informacje na temat klubów samopomocy w Gdyni prezentuje tabela nr 7.

Tabela nr 7. Kluby samopomocy w Gdyni w 2021 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Informacje o placówce	Liczba miejsc w placówce	Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia placówki w 2021 roku (narastająco)
Kluby prowadzone przez Centrum Samopomocy w Gdyni				
1.	Klub 1,2,3, przy ul. Warszawskiej 42	Klub przeznaczony dla osób po kryzysach psychicznych oraz z zaburzeniami psychicznymi. Oferta Klubu obejmuje m.in.: grupy wsparcia dla uczestników, grupę wsparcia dla rodzin, wsparcie psychologiczne, warsztaty z zakresu terapii zajęciowej (m.in. kulinarne, literackie, scenariopisarskie, rysunkowe, plastyczne, muzyczne, ogrodnicze), zajęcia poprawiające sprawność ruchową, zajęcia psychoedukacyjne, tworzenie ogrodu społecznego, wyjścia uspołeczniające.	33	102
2.	Klub przy ul. Chrzanowskiego 14/2	Klub przeznaczony dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz osób z niepełnosprawnością intelektualną. Uczestnicy korzystają z usług włączenia zawodowego i doradztwa zawodowego. Oferta Klubu obejmuje m.in.: grupy wsparcia dla uczestników, grupy samopomocowe, warsztaty z zakresu terapii zajęciowej, wyjścia uspołeczniające.	15	63

Klub prowadzony przez organizację pozarządową - Fundację Wsparcia Osób z Zaburzeniami Komunikacji „Między Słowami”				
3.	Klub Samopomocy dla osób z afazją przy ul. Traugutta 2	Klub przeznaczony dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym z afazją. Oferta Klubu obejmuje m.in.: zajęcia terapeutyczne z technik komunikacji ułatwiających funkcjonowanie w społeczeństwie, zajęcia muzyczne, informatyczne.	20	21

Obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną w/w gminnych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi zapewnia **Centrum Administracyjno-Rozliczeniowe (CAR)** - samorządowa jednostka organizacyjna utworzona na mocy Uchwały Nr XII/414/19 Rady Miasta Gdyni z dnia 25 września 2019 roku. Do szczegółowych zadań CAR należy m.in.: obsługa ośrodków wsparcia pod względem przygotowania i realizacji planów finansowych; prowadzenie spraw finansowo-księgowych, płacowych oraz kadrowych; zapewnienie obsługi prawnej oraz informatycznej; realizowanie spraw z zakresu zamówień publicznych, prowadzenie spraw eksploatacyjno-administracyjnych związanych z bieżącym funkcjonowaniem obiektów, a także podejmowanie współpracy w celu wsparcia inicjatyw służących rozwojowi obsługiwanych jednostek. CAR zajmuje się także przygotowaniem, nadzorem i rozliczaniem zadań zleczanych w trybie otwartych konkursów ofert na prowadzenie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Nadzór finansowo-merytoryczny nad w/w jednostkami sprawuje MOPS Gdynia.

1.1.3. Działalność Gdyńskiego Centrum Usług Opiekuńczych (GCUO)

Jednostka budżetowa gminy utworzona na mocy uchwały nr XXI/670/20 Rady Miasta Gdyni z dnia 26 sierpnia 2020 roku.

Z dniem 1 marca 2021 roku GCUO przejęło w całości z MOPS Gdynia realizację zadania w zakresie organizacji i świadczenia usług opiekuńczych (zarówno przez wykonawców wyłonionych w drodze postępowania przetargowego, jak i zespół zatrudnionych opiekunów), w tym usług specjalistycznych. Ponadto GCUO przejęło realizację zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój wsparcia specjalistycznego. Na rzecz realizacji zadań statutowych GCUO przejęło z MOPS pracowników zatrudnionych w łącznym wymiarze 94,5 etatu.

Z dniem 1 maja 2021 roku GCUO rozpoczęło działalność w nowej siedzibie – przy ul. Warszawskiej 67A w Gdyni.

Tabela nr 8. Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania w 2021 roku

Wyszczególnienie	Wydatek
Usługi opiekuńcze	
Usługami objęto 1.148 osób i wykonano 305.663 świadczenia. Realizatorzy usług: 1) Firma Gwarant-Tomczyk na terenie DOPS nr 3; 2) Agencja Służby Społecznej KOŚCIELAK na terenie DOPS nr 1. Dla obszaru DOPS nr 2 i DOPS nr 4 usługi wykonywane są przez zespół opiekunów (zatrudnionych do 28.02.2021r. w MOPS Gdynia, a od 01.03.2021r. w GCUO).	13 086 568,58 zł, w tym: 2 611 120,64 zł wydatek MOPS Gdynia do lutego 2021 roku oraz 10 475 447,94 zł wydatek GCUO od marca 2021 roku
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	
Usługami objęto 163 osoby i wykonano 79.259 świadczeń. Realizator usług: 1) Stowarzyszenie Opiekuńcze Nadzieja (do dn. 31.05.2021r.); 2) Agencja Służby Społecznej KOŚCIELAK (od dn. 01.06.2021r.).	3 126 037,21 zł, w tym: 860 185,23 zł wydatek MOPS Gdynia do lutego 2021 roku oraz 2 265 851,98 zł wydatek GCUO

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci ze spektrum autyzmu	od marca 2021 roku
Usługami objęto 43 dzieci i wykonano 9.622 świadczenia. Realizator usług: 1) Stowarzyszenie Opiekuńcze Nadzieja (do dn. 31.03.2021r.); 2) Agencja Służby Społecznej KOŚCIELAK (od dn. 01.04.2021r.).	
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dorosłych ze spektrum autyzmu, w tym z Zespołem Aspergera	
Usługami objęto 8 osób i wykonano 2.711 świadczeń. Realizator usług: 1) Agencja Służby Społecznej KOŚCIELAK	
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z afazją	
Usługami objęto 9 osób i wykonano 842 świadczenia. Realizator usług: 1) Agencja Służby Społecznej KOŚCIELAK	

W 2021 roku GCUO otrzymało dofinansowanie (w kwocie 262.312,00 zł) ze środków Funduszu Solidarnościowego w ramach resortowego **Programu MRiPS „Opieka Wytchnieniowa” – edycja 2021**. Jego celem było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osobami dorosłymi z orzeczeniami o znacznym stopniu niepełnosprawności i orzeczeniami równoważnymi. Opieka wytchnieniowa realizowana była w ramach pobytu dziennego (skorzystało z niej 31 dzieci i 5 dorosłych; łącznie 2.565 godzin na kwotę 104.652 zł) i całodobowego (skorzystało z niej 12 dzieci i 2 dorosłych; łącznie 196 dni na kwotę 110.180 zł).

W trakcie roku testowano również elektroniczny system zarządzania usługami opiekuńczymi. Podpisano umowę z Fundacją „Nauka dla Środowiska”, która w ramach realizowanego projektu pn. „Dobre wsparcie – system lokalnych usług społecznych” udostępniła system aplikacji mobilnych i paneli zarządzania usługami społecznymi, służących wsparciu usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób niesamodzielnych oraz wsparciu ich opiekunów faktycznych. W ciągu roku aplikację testowało 34 opiekunów.

W 2021 roku świadczone usługi **teleopieki** (do lutego w ramach działalności MOPS Gdynia, od marca – GCUO), czyli elektronicznego, całodobowego monitoringu i przyzywania natychmiastowej pomocy w przypadku zagrożenia życia, zdrowia lub bezpieczeństwa dla osób starszych i osób z niepełnosprawnościami w miejscu zamieszkania. Usługa realizowana była przez Polskie Centrum Opieki sp. z o.o. Skorzystało z niej 116 osób.

W 2021 roku do oferty wsparcia gdynian wprowadzono usługi interwencyjne, realizowane przez opiekunów GCUO. To pomoc natychmiastowa, udzielana w nagłych i uzasadnionych przypadkach, wymagających szybkiej interwencji. Można z niej skorzystać np. w sytuacji, gdy osoba na co dzień opiekująca się osobą zależną sama ma problem ze zdrowiem i trafia do szpitala – w tym czasie opiekę nad chorym pozostającym w domu pełni opiekun z GCUO. W 2021 roku przyjęto 14 zgłoszeń interwencyjnych.

GCUO rozpoczęło także nadzorowanie umowy zawartej na okres 23.11.2021r. – 31.12.2025r. z Polskim Stowarzyszeniem na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Gdyni, na realizację zadania publicznego pn. "Stworzenie i prowadzenie 30 miejsc dziennej opieki wytchnieniowej dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami w wieku 0-25 lat oraz ich rodziców/opiekunów, mieszkańców Gdyni".

Obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną GCUO zapewnia Centrum Administracyjno-Rozliczeniowe (CAR).

1.1.4. Działania prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

W roku 2021 MOPS Gdynia uczestniczył w działaniach **Pomorskiej Koalicji na Rzecz Zdrowia Psychicznego**, m.in. w kampanii społecznej na rzecz podniesienia świadomości o chorobach i zaburzeniach psychicznych pn.: „Odmień swoją głowę”, kampanii informacyjnej, a także akcji Róża od św. Walentego (zob. szerzej: część 1, pkt. 1.1.3).

W 2021 roku regularnie organizowano spotkania zespołów roboczych w ramach – zainicjowanego przez MOPS w Gdyni – **Gdyńskiego partnerstwa na rzecz osób niepełnosprawnych intelektualnie**, czyli sieci organizacji pozarządowych, które prowadzą warsztaty terapii zajęciowej, środowiskowe domy samopomocy, jednostek samorządowych i publicznych szkół specjalnych, współpracujących ze sobą w celu diagnozowania potrzeb i wypracowywania propozycji skutecznych rozwiązań problemów osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Podczas spotkań omawiano sytuację podopiecznych dziennych placówek wsparcia i specjalnych placówek edukacyjnych. Uczestniczono także w spotkaniach, powołanej przez Prezydenta Miasta Gdyni, **Gdyńskiej Rady ds. Dzieci z Niepełnosprawnością**, na której omawiane były problemy zgłaszane przez rodziców dzieci, młodzieży i dorosłych z niepełnosprawnościami.

W 2021 roku kontynuował działalność **Klub Terapii Zajęciowej „Busola”** przy ul. Opata Hackiego. Działania terapeutyczne Klubu ukierunkowane są na podtrzymanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami poprzez prowadzenie zajęć z zakresu terapii zajęciowej, treningu umiejętności społecznych, zajęć usprawniających, a także organizowane wyjścia oraz imprezy okolicznościowe. Klub funkcjonuje od września 2018r. w ramach Zespołu ds. Osób Niepełnosprawnych MOPS Gdynia. Jego zadaniem jest zapewnienie dziennej aktywności dla osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz sprzężoną, w szczególności absolwentów gdyńskich szkół specjalnych. W Klubie zatrudnione są 4 osoby (psycholog, starszy terapeuta, terapeuta, starszy opiekun). Zapewnia 15 miejsc.

Z uwagi na obostrzenia pandemiczne i na mocy decyzji Wojewody Pomorskiego, stacjonarna działalność Klubu była zawieszona do 16 czerwca 2021r. Po wznowieniu zajęć stacjonarnych, wsparciem objęto 6 osób. W następnych miesiącach prowadzono rekrutację kolejnych uczestników – w grudniu 2021 r. ze wsparcia Klubu korzystało 14 osób.

W okresie październik-grudzień w Klubie realizowano także Program „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”, współfinansowany ze środków PFRON (zob. szerzej: część 1, pkt. 1.2). W ramach Programu uczestnicy skorzystali z zajęć rehabilitacyjnych oraz konsultacji z dietetykiem.

W 2021 roku kontynuowano **opiekę prawną i kuratelę** nad osobami niepełnosprawnymi. Pod opieką 38 opiekunów prawnych znajdowało się 65 osób, w tym 56 dotyczyło opieki prawnej nad osobami całkowicie ubezwłasnowolnionymi, a 9 – opieki nad małoletnimi. Ponadto, 2 osoby sprawowały kuratelę nad 4 osobami częściowo ubezwłasnowolnionymi, zgodnie z wydanymi postanowieniami sądu

Zadania o charakterze aktywizującym, integrującym oraz edukacyjnym dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami realizowane są także przez Dzielnicowe Ośrodki Pomocy Społecznej, często w ścisłej współpracy z lokalnymi podmiotami i przy wykorzystaniu zasobów środowiska lokalnego. W 2021 roku, z uwagi na obowiązujące obostrzenia pandemiczne oraz konieczność zintensyfikowania działań Dzielnicowych Ośrodków Pomocy Społecznej w zakresie wsparcia interwencyjnego gdynian w czasie pandemii Covid-19, nie realizowano na rzecz seniorów i osób z niepełnosprawnościami projektów socjalnych. We współpracy z instytucjami publicznymi (w tym placówkami oświatowymi) oraz prywatnymi darczyńcami, podejmowano działania akcyjne (m.in. przygotowanie paczek świątecznych).

W ramach **doradztwa i aktywizacji osób niepełnosprawnych (DON)** przy ul. Chrzanowskiego 14 w Gdyni, funkcjonujących od 2019 roku w ramach **Zespołu ds. Osób Niepełnosprawnych**, 6 doradców objęło wsparciem 123 osoby z niepełnosprawnościami, w szczególności z niepełnosprawnością intelektualną i zaburzeniami psychicznymi. Na ich rzecz realizowano ogółem 7 instrumentów aktywnej integracji DON (oraz dodatkowo – instrumenty aktywnej integracji Centrum Samopomocy w Gdyni). Wymiernym efektem pracy doradców było podjęcie/utrzymanie w 2021 roku zatrudnienia przez 39 osób (a kolejnych 11 osób podjęło aktywność w Centrum Integracji Społecznej). Ponadto około 90 osób z niepełnosprawnościami, ich rodzin i opiekunów / profesjonalistów skorzystało ze wsparcia w postaci poradnictwa.

W dniu 12.05.2021 r. roku Gmina Miasta Gdyni zawarła umowę z Wojewodą Pomorskim w sprawie realizacji resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „**Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej**” – edycja 2021 finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego. Podstawowym celem Programu jest przeciwdziałanie dyskryminacji oraz wykluczeniu ze względu na niepełnosprawność, a także umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej. Asystenci rozpoczęli pracę w czerwcu 2021 roku, zapewniając do końca roku wsparcie 71 osobom z niepełnosprawnościami (31 asystentów zrealizowało łącznie 5.129,5 godziny wsparcia), w tym umożliwiając im m.in. dojazd do i z placówek wsparcia, pracy oraz odbycie zaplanowanych wizyt lekarskich.

W 2021 roku MOPS był realizatorem całodobowej opieki wychowawczej dla osób dorosłych w ramach resortowego **Programu MRiPS „Opieka Wychowawcza” – edycja 2021**, w ramach dotacji pozyskanej przez GCUO (zob. szerzej: część 1 pkt. 1.2.3 oraz część 1 pkt. 1.6.1). Zapewniono wychowanie członkom 2 rodzin sprawujących na co dzień opiekę nad osobami zależnymi ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

1.2. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Informacje na temat udzielonych dofinansowań do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze dla osób niepełnosprawnych oraz likwidacji barier, udzielonych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zawiera tabela nr 9.

Tabela nr 9. Realizacja zadań w zakresie rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami ze środków PFRON w 2021 roku

Wyszczególnienie	Wydatek
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym	
Dofinansowanie przyznano 550 osobom, w tym: - 485 osobom dorosłym, - 65 osobom małoletnim.	853 718,13 zł
Dofinansowanie likwidacji barier	
Dofinansowanie przyznano 164 osobom (w tym 27 małoletnim), z tego: - 68 osobom w ramach likwidacji barier architektonicznych, - 65 osobom w ramach likwidacji barier w komunikowaniu, - 31 osobom w ramach likwidacji barier technicznych.	792 078,08 zł

W 2021 roku finansowano również uczestnictwo osób niepełnosprawnych w warsztatach terapii zajęciowej i turnusach rehabilitacyjnych (dofinansowanie). Informacje na ten temat zawiera tabela nr 10.

Tabela nr 10. Finansowanie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w formach aktywności w 2021 roku

Wyszczególnienie	Wydatek
Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych ze środków PFRON	
Dofinansowanie przyznano 378 osobom, w tym: - 210 niepełnosprawnym osobom dorosłym, - 52 niepełnosprawnym osobom małoletnim, - 67 opiekunom dorosłych osób niepełnosprawnych, - 47 opiekunom małoletnich osób niepełnosprawnych, - 2 niepełnosprawnym osobom dorosłym zatrudnionym w zakładach pracy chronionej,	523 557,00 zł
Finansowanie uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej (koszty działania 4 warsztatów terapii zajęciowej) prowadzonych przez organizacje pozarządowe na terenie Gdyni *	
Sfinansowano uczestnictwo 138 osób.	3.326.720,46 zł (w tym środki PFRON: 2.994.048,00 zł)

* sfinansowano również udział 1 mieszkańca Gdyni w WTZ na terenie powiatu gdańskiego

Zajęcia stacjonarne w warsztatach terapii zajęciowej (WTZ) były zawieszane na mocy decyzji Wojewody Pomorskiego do dnia 16 czerwca 2021r. W tym czasie uczestnicy otrzymywali wsparcie kadry, materiały do terapii w domu oraz uczestniczyli w spotkaniach zdalnych. Od 17 czerwca działalność stacjonarna warsztatów terapii zajęciowej została wznowiona. Z dniem 31.12.2021r. liczbę miejsc dla osób z niepełnosprawnościami w warsztatach terapii zajęciowej rozszerzono o pięć (łącznie liczba miejsc dla uczestników WTZ wg stanu na dzień 31.12.2021r. wyniosła 143).

W 2021 roku kontynuowano realizację programu „Aktywny Samorząd” na mocy porozumienia zawartego pomiędzy Gminą Gdynia a Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Program umożliwia dofinansowanie m.in. zakupu określonych urządzeń i sprzętu, wsparcie w uzyskaniu prawa jazdy kat. B, pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej, pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. Adresatami programu są osoby niepełnosprawne, w zależności od obszarów wsparcia – w wieku aktywności zawodowej i te które przekroczyły wiek aktywności zawodowej oraz dzieci i młodzież do 18 roku życia posiadające znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności. Według stanu na koniec 2021 roku w ramach programu przyznano dofinansowanie 262 osobom niepełnosprawnym z terenu Gdyni (w tym 170 studentom) na łączną kwotę 1.003.456,00 zł (*uwaga: podano kwoty i ilości osób wg stanu na koniec 2021r.; ostateczna liczba osób, którym przyznano dofinansowania oraz kwota dofinansowań w 2021 roku będzie znana po 15 kwietnia 2022r., ponieważ zawieranie umów, wypłata i rozliczenie dofinansowań za edycję programu Aktywny samorząd 2021 trwa do połowy kwietnia 2022 roku*).

Samorząd Powiatu Miasta Gdyni od 2017 roku uczestniczy także w realizacji „Programu wyrównywania różnic między regionami III”, finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Celem strategicznym programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej. W 2021 roku kontynuowano realizację dwóch projektów w obszarze F Programu: „przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej, tj.: (1) „Modernizacja infrastruktury budynku – WTZ Gdynia”, który zakłada remont i dostosowanie pomieszczeń Warsztatu Terapii Zajęciowej przy Centrum Pomocowym im. św. Ojca Pio Caritas Archidiecezji Gdańskiej (kwota dofinansowania: 143.849,57 zł) oraz (2) „W końcu bez barier”, zakładający remont i dostosowanie pomieszczeń

Warsztatu Terapii Zajęciowej przy Stowarzyszeniu Osób z Wadą Słuchu CISZA (kwota dofinansowania: 158.937,76 zł). Umowy zostały rozliczone w 2021r. na łączną kwotę 302.787,33 zł.

We wrześniu 2021 roku, w obszarze F Programu: „przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej”, podpisano nową umowę z PFRON na realizację projektu „Remont i Modernizacja Infrastruktury Warsztatu” przy Fundacji na Rzecz Osób z Autyzmem i Innymi Zaburzeniami Rozwoju ADAPA (kwota dofinansowania: 122.011,00 zł). Realizacja projektu zakończy się w styczniu 2022 roku.

Od września do grudnia 2021 roku realizowano Program „**Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi**”, współfinansowany ze środków PFRON w ramach Modułu IV. Jego celem było udzielenie dodatkowego wsparcia osobom z niepełnosprawnościami, minimalizującego negatywne skutki wywołane wirusem SARS-Cov-2 poprzez: (1) rozwijanie aktywnych form spędzania czasu przez osoby z niepełnosprawnościami (OzN), przełamywanie izolacji społecznej i promocję zdrowego trybu życia (zorganizowano: spotkania indywidualne i grupowe dla rodzin OzN i ich bliskich, indywidualne konsultacje z dietetykiem, zajęcia rekreacyjno-ruchowe wraz z zakupem niezbędnego wyposażenia do realizacji zajęć; w wymienionych formach wsparcia udział wzięło 50 osób); (2) zakup specjalistycznego wyposażenia (łóżka rehabilitacyjne z osprzętem, urządzenia do rehabilitacji, lampy UV do dezynfekcji, wózki kąpielowe i opatrunkowe), pozwalającego na organizację rozdzielnych stref bezpieczeństwa dla osób w pełni zdrowych i osób potencjalnie chorych zakaźnie w GOW Bosmańska 32a oraz (3) usprawnienie komunikacji z OzN, doświadczającymi izolacji społecznej i barier w komunikowaniu się (poprzez zakup tabletów, laptopa z akcesoriami i pomocy w komunikacji alternatywnej dla 40 podopiecznych mieszkań wspieranych i chronionych). Łączna kwota Programu wyniosła 99.566,60 zł, w tym 92.823,94 zł stanowiła kwota dofinansowania PFRON.

1.3. Usługi opiekuńcze

Zadanie z zakresu organizacji i świadczenia usług opiekuńczych (w tym specjalistycznych) w miejscu zamieszkania, było realizowane przez MOPS Gdynia do końca lutego 2021 roku. W marcu zadanie to przejęło w całości Gdyńskie Centrum Usług Opiekuńczych – jednostka organizacyjna gminy w obsłudze Centrum Administracyjno-Rozliczeniowego (zob. szerzej: część 1, pkt. 1.1.3). GCUO przejęło także organizację teleopieki w Gdyni.

Przez cały 2021 rok usługi opiekuńcze (w tym specjalistyczne) świadczone były w MOPS Gdynia w formie:

1) usług w mieszkaniach chronionych i wspieranych przez Zespół ds. Mieszkalnictwa Wspieranego MOPS Gdynia (w 2021 roku usługami opiekuńczymi objęto 30 mieszkańców, wykonano 7.136 świadczeń, specjalistycznymi usługami opiekuńczymi – 48 mieszkańców, wykonano 21.033 świadczenia);

2) świetlic opiekuńczych, które stanowią grupową formę usług opiekuńczych, mającą na celu prowadzenie działań aktywizujących i podtrzymujących sprawność uczestników (przy uwzględnieniu ich integracji ze środowiskiem lokalnym) oraz zapobieganie społecznemu wykluczeniu i umożliwienie jak najdłuższego funkcjonowania w środowisku zamieszkania. Za organizację, koordynację i nadzór usług opiekuńczych świadczonych w formie świetlic opiekuńczych odpowiada **Zespół Świetlic Opiekuńczych** (jednostka organizacyjna MOPS Gdynia). Zespół, przy realizacji zadań, współpracuje z jednostkami organizacyjnymi MOPS, instytucjami, organizacjami pozarządowymi w zakresie organizowania usług wspierająco-opiekuńczych dla osób wymagających pomocy w miejscu zamieszkania, w oparciu o wyniki analizy i monitoringu potrzeb tego typu usług. Zespół realizuje zadania poprzez samodzielne świadczenie usług opiekuńczych w formie świetlic opiekuńczych lub ich zlecenie podmiotom zewnętrznym. W 2021 roku funkcjonowały 3 świetlice opiekuńcze, w tym dwie prowadzone przez Zespół Świetlic Opiekuńczych i jedna prowadzona przez podmiot zewnętrzny (zob. tabela nr 10).

Do 16 czerwca 2021 roku, na mocy decyzji Wojewody Pomorskiego, działalność świetlic w formule stacjonarnej była zawieszona z uwagi na stan pandemii. W tym czasie realizowano plany

wsparcia i monitorowania sytuacji uczestników, w szczególności osób samotnie zamieszkujących. Od dnia 17.06.2021 roku wznowiono funkcjonowanie świetlic w formule stacjonarnej, a seniorzy uczestniczą w zajęciach rotacyjnie. Z uwagi na stan pandemii i regulacje wewnętrzne wynikające z „Warunków uruchomienia i procedur bezpieczeństwa świetlic opiekuńczych dla seniorów w Gdyni w celu zapobiegania zakażeniu i rozprzestrzenianiu się choroby COVID-19”, opieka wytchnieniowa w świetlicach przy ul. Armii Krajowej nie była realizowana w 2021 roku.

Tabela nr 11. Usługi świadczone w świetlicach opiekuńczych w 2021 roku

Wyszczególnienie	Wydatek
Świetlice opiekuńcze	
1) Dwie świetlice opiekuńcze dla seniorów przy ul. Armii Krajowej 28/2-3: - funkcjonują od pon. do pt. w godz. 7.30 - 16.00; - zapewniają ogółem 23 miejsca; - w 2021 roku usługami objęto narastająco 21 osób; - realizator usługi: Zespół Świetlic Opiekuńczych.	839.076,02 zł
2) Świetlica opiekuńcza dla seniorów przy ul. Chyłońskiej 217: - funkcjonuje od pon. do pt. w godz. 8.00 - 16.00; - zapewnia 12 miejsc; - w 2021 roku usługami objęto narastająco 16 osób; - realizator usługi: Fundacja ADAPTACJA z Gdyni.	

1.4. Opieka dzienna

Opieka dzienna dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami zapewniana jest w sześciu ośrodkach wsparcia. Jeden z nich, Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Gdyni funkcjonował do października 2021 roku w strukturze organizacyjnej MOPS Gdynia. Od listopada 2021 roku pięć ośrodków wsparcia to samodzielne jednostki organizacyjne gminy (szósty ośrodek prowadzony jest przez organizację pozarządową), obsługiwane pod kątem administracyjnym, finansowym i organizacyjnym przez Centrum Administracyjno-Rozliczeniowe (zob. szerzej: część 1, pkt. 1.1.2).

Do 16 czerwca 2021 roku – z uwagi na stan epidemiczny i na mocy decyzji Wojewody Pomorskiego – wszystkie spotkania i działalność Dziennego Domu Pomocy Społecznej (DDPS) w formule stacjonarnej zostały wstrzymane. Wszyscy podopieczni zostali w tym czasie objęci wsparciem – personel utrzymywał z seniorami stały kontakt telefoniczny i w razie potrzeby służył pomocą w zakupach, załatwianiu recept i dostarczaniu leków. Najbardziej potrzebującym dostarczano paczki żywnościowe i pozyskane artykuły higieniczne, a rehabilitanci zapewnili rehabilitację w miejscu zamieszkania. Od 17 czerwca 2021 roku placówka powróciła do stacjonarnej działalności, realizowanej w ścisłym reżimie sanitarnym. Informacje szczegółowe na temat DDPS prezentuje tabela nr 12. Na mocy uchwały Nr XXXII/1045/21 Rady Miasta Gdyni z dnia 25 sierpnia 2021 r. Dzienny Dom Pomocy Społecznej został wyodrębniony ze struktury organizacyjnej MOPS Gdynia i przekształcony z dn. 01.11.2021r. w Środowiskowy Dom Samopomocy Maczka 2 (zob. szerzej: część 1, pkt. 1.1.2).

Funkcje wsparcia dziennego dla osób starszych i niepełnosprawnych spełnia także Gdyński Ośrodek Wsparcia Chwarznieńska 93 oraz Gdyński Ośrodek Wsparcia Bosmańska 32a (zob. szerzej: część 2, pkt. 1.6.1).

Tabela nr 12: Ośrodki wsparcia dziennego dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami w strukturze organizacyjnej MOPS Gdynia w 2021 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Informacje o placówce	Liczba miejsc w placówce	Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia placówki w 2021 r. (narastająco)
1.	Dzienny Dom Pomocy Społecznej, przy ul. Gen. Maczka 1	DDPS przeznaczony był dla osób, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności, w tym choroby otępiennej, wymagały częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych oraz dla osób, którym rodzina nie może takiej pomocy zapewnić. DDPS funkcjonował w ramach struktury organizacyjnej MOPS Gdynia do października 2021 roku.	60	39 (do października 2021 roku)

1.5. Mieszkalnictwo wspierane, chronione i treningowe

Gdyński system mieszkalnictwa wspieranego, chronionego i treningowego tworzyły w 2021 roku łącznie 34 mieszkania i 2 zespoły mieszkaniowe. Zabezpieczyły one 135 miejsc, z których narastająco skorzystało w trakcie roku 145 osób. Sieć mieszkań obejmuje:

1) mieszkania wspierane i chronione. Podopieczni mieszkań objęci są wsparciem **Zespołu ds. mieszkalnictwa wspieranego** MOPS Gdynia (ZMW). Zespół świadczy usługi dla osób chorujących psychicznie lub/i z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób starszych, m.in.: rozwija umiejętności niezbędne do samodzielnego życia, świadczy usługi opiekuńczo-pielęgnacyjne, wspiera w okresach nawrotów choroby, pomaga w kontaktach z placówkami ochrony zdrowia. W okresie pandemii w 2021 roku pracownicy ZMW zabezpieczali w niektóre dni tygodnia całodobowe dyżury. Oprócz pracy terapeutycznej, dotyczącej treningów dnia codziennego, pracownicy ZMW edukowali mieszkańców na temat życia w reżimie sanitarnym oraz nadzorowali jego przestrzeganie.

2) mieszkania treningowe dla osób w kryzysie mieszkaniowym, osób bezdomnych oraz osób w procesie usamodzielnienia (w szczególności z grup o specyficznych potrzebach). Regularny nadzór nad funkcjonowaniem osób w mieszkaniach sprawują pracownicy poszczególnych jednostek organizacyjnych MOPS Gdynia.

W 2021 roku realizowano ponadto pilotażowe działanie polegające na uruchomieniu i prowadzeniu w Gdyni dwóch zespołów mieszkań chronionych. Zadanie publiczne z zakresu pomocy społecznej (w formie wsparcia) realizowane było przez dwie organizacje pozarządowe: Fundację L'Arche (od kwietnia do grudnia 2021) oraz Gdyńską Fundację „Dom Marzeń” (od sierpnia do grudnia 2021 roku).

Szczegółowe informacje na temat gdyńskiego systemu mieszkalnictwa wspieranego, chronionego i treningowego prezentuje tabela nr 13.

Tabela nr 13: Gdyński system mieszkalnictwa wspieranego, chronionego i treningowego w 2021 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Informacje dodatkowe	Liczba miejsc	Liczba mieszkańców w 2021 r. (narastająco)
1.	12 mieszkaniach wspieranych w strukturze organizacyjnej MOPS Gdynia oraz 3 mieszkania wspierane w zasobach gminy	Sieć mieszkań wspieranych, dedykowanych niepełnosprawnym mieszkańcom Gdyni, w szczególności tym o obniżonej sprawności intelektualnej, chorującym psychicznie oraz starszym, którzy wykazują deficyty w zakresie kompetencji społecznych. Podopieczni mieszkań objęci są stałym wsparciem specjalistów Zespołu ds. Mieszkalnictwa Wspieranego.	50, w tym 44 w zasobach MOPS i 6 w zasobach gminy	42

2.	13 mieszkań chronionych	Sieć mieszkań chronionych w strukturze organizacyjnej MOPS Gdynia, dedykowanych niepełnosprawnym gdynianom, głównie z umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności, wobec których orzeczono chorobę psychiczną, upośledzenie umysłowe, całościowe zaburzenia rozwojowe lub epilepsję. Podopieczni mieszkań objęci są stałym wsparciem specjalistów z Zespołu ds. Mieszkalnictwa Wspieranego.	44	38
3.	2 zespoły mieszkań chronionych	Zespoły mieszkań prowadzone przez dwie organizacje pozarządowe w trybie konkursowym ze środków dotacji Gminy Gdynia. Jeden prowadzony od kwietnia 2021 roku przez Fundację L'Arche (4 miejsca), drugi od sierpnia 2021 roku przez Fundację Dom Marzeń (7 miejsc).	11	28
4.	mieszkania treningowe dla usamodzielnianych kobiet	Mieszkania w domu jednorodzinnym dla usamodzielnianych kobiet o specjalnych potrzebach wynikających z problemów zdrowia psychicznego. Kadre stanowi 2 opiekunów-terapeutów. W mieszkaniach prowadzony jest trening życiowy z podopiecznymi w kluczowych obszarach funkcjonowania (m.in.) edukacyjnym, społecznym, zdrowotnym. Wszystkie mieszkanki objęte są stałym leczeniem psychiatrycznym, wsparciem psychologa lub psychoterapeuty.	5 miejsc, w tym 1 interwencyjne	4
5.	3 mieszkania treningowe dla osób usamodzielnianych	Mieszkania dla osób usamodzielnianych, wynajmowane przez MOPS na otwartym rynku w ramach pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, w szczególności z grup o specjalnych potrzebach (w dwóch mieszkają samotne matki w procesie usamodzielniania, w trzecim – usamodzielniane rodzeństwo). Regularny nadzór nad funkcjonowaniem osób usamodzielnianych w mieszkaniach sprawują pracownicy Zespołu ds. Wsparcia Dziecka i Rodziny lub/i pracownicy socjalni z Zespołu ds. Intensywnej Pracy Socjalnej z Rodziną MOPS Gdynia.	11	20, w tym 7 dzieci
6.	dom wspólnotowy	Dom wspólnotowy pełniący funkcję mieszkania treningowego dla osób bezdomnych i w kryzysie mieszkaniowym. Regularny nadzór nad funkcjonowaniem osób w domu sprawuje pracownik Centrum Reintegracji i Interwencji Mieszkaniowej MOPS Gdynia.	9	9
7.	mieszkanie „Gdyńska-Warszawska”	Mieszkanie uruchomione w ramach projektu socjalnego „Gdyńska-Warszawska”, pełniące funkcję mieszkania treningowego dla osób bezdomnych, w którym mieszkańcy wzmacniają nabyte w procesie reintegracji kompetencje społeczne i zawodowe w konfrontacji z wyzwaniami życia codziennego. Regularny nadzór nad funkcjonowaniem osób w mieszkaniu sprawują pracownicy Centrum Reintegracji i Interwencji Mieszkaniowej MOPS Gdynia.	5	4

1.6. Opieka całodobowa

Osobom niezdolnym do samodzielnego funkcjonowania w środowisku ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność zapewniana jest opieka całodobowa o charakterze czasowym – w Gdyńskim Ośrodku Wsparcia Bosmańska 32a i Gdyńskim Ośrodku Wsparcia Chwarznieńska 93 lub stałym – w domach pomocy społecznej.

1.6.1. Gdyńskie Ośrodki Wsparcia

W 2021 roku funkcjonowały dwie placówki zapewniające czasową całodobową opiekę i pielęgnację: **Gdyński Ośrodek Wsparcia Bosmańska 32a** oraz **Gdyński Ośrodek Wsparcia Chwarznieńska 93** (GOW). Celem działania w/w ośrodków jest zabezpieczenie w trybie interwencyjnym gdynian, którzy pozostają w zagrożeniu pogorszenia zdrowia w związku z brakiem właściwej opieki i pielęgnacji, a także podniesienie stopnia samodzielności osób, które w wyniku interwencji trafiły do ośrodka i których stan zdrowia daje potencjał do poprawy samoobsługi i odbudowy relacji społecznych.

Ośrodki stanowią również okresową formę wsparcia dla rodzin, które na co dzień sprawują bezpośrednią opiekę nad zależnym członkiem rodziny – jako forma całodobowej opieki wytchnieniowej, również w ramach Programu **MRiPS „Opieka Wytchnieniowa”** (zob. pkt. 1.1.4).

Ze względu na zagrożenie występowania i rozprzestrzeniania się koronawirusa, w obu ośrodkach wprowadzono wyjątkowe środki bezpieczeństwa i ścisły reżim sanitarny (wyznaczenie tzw. stref izolacji oraz miejsca do przygotowania śluz tymczasowych na wypadek wystąpienia ogniska zakażenia SARS CoV-2, przygotowanie magazynu środków ochrony indywidualnej, czasowo wstrzymywane na przestrzeni roku lub realizowane przy obostrzeniach sanitarnych odwiedziny przy jednoczesnym zapewnieniu możliwości stałego kontaktu telefonicznego dla podopiecznych oraz ich rodzin i opiekunów). Z uwagi na konieczność zapewnienia miejsc izolacji dla osób: nowo przyjmowanych, powracających po hospitalizacji do placówek, regularnie korzystających z dializ, zabiegów, konsultacji poza placówkami, wykazujących niepokojące objawy chorobowe, i w związku z tym zachowania ścisłego reżimu sanitarnego, liczbę miejsc w obu GOW-ach ograniczono o niemal połowę (podopieczni, których stan zdrowia pozwalał na funkcjonowanie w środowisku zostali zabezpieczeni wsparciem opiekunów lub usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania).

Kluczowe dane związane z działalnością obu GOW prezentuje tabela nr 14.

Tabela nr 14. Ośrodki wsparcia całodobowego dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami w strukturze organizacyjnej MOPS Gdynia w 2021 roku

Wskaźnik sprawozdawczy	Wartość wskaźnika		
	GOW Bosmańska 32a	GOW Chwarznieńska 93	
Liczba miejsc w Ośrodku	43 miejsca stałe oraz 1 miejsce interwencyjne	45	
Liczba osób, którym udzielono wsparcia	59	58	
w tym liczba osób nowo przyjętych	35	41	
Liczba wypracowanych osobodni	8 461	8 883	
Liczba osób, na rzecz których świadczono usługę opieki wytchnieniowej	0	2	
Liczba osób, u których podjęto rehabilitację czynną	46	20	
Liczba osób, u których podjęto rehabilitację bierną	11	7	
Liczba osób umieszczonych w Domach Pomocy Społecznej	16	10	
Liczba osób umieszczonych w prywatnych placówkach	0	1	
Liczba osób umieszczonych w schroniskach dla osób bezdomnych	2	0	
Liczba osób umieszczonych w Zakładach Opiekuńczo-Leczniczych	1	1	
Liczba osób zmarłych	10	8	
Liczba osób, u których osiągnięto poziom sprawności i samoobsługi pozwalający na powrót do środowiska	12	10	
Liczba osób, u których skala Barthel wynosiła (z wyszczególnieniem osób nowo przyjętych):	0-20	34 (15)	31 (22)
	21-40	12 (9)	10 (7)
	41-85	12 (10)	16 (11)
	86-100	1 (1)	1 (1)

1.6.2. Zapewnienie opieki stałej w domach pomocy społecznej

W roku 2021 w domach pomocy społecznej w Gdyni i poza Gdynią narastająco przebywało 348 osób, w tym umieszczono ogółem 66 osób wymagających całodobowej opieki.

1) Dom Pomocy Społecznej w Gdyni przy ul. Pawiej 31

Dom Pomocy Społecznej w Gdyni (DPS) funkcjonuje jako placówka stałego pobytu. Zapewnia mieszkańcom usługi w zakresie potrzeb bytowych, opiekuńczych, wspomagających (w tym terapię zajęciową) i rehabilitacyjnych (kinezyterapię i fizykoterapię). DPS umożliwia i organizuje także pomoc mieszkańcom w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych.

Przy DPS działa Klub Seniora „Tęcza” (klub zrzesza seniorów mieszkających na terenie dzielnic: Pustki Cisowskie-Demptowo i Cisowa) oraz Fundacja „Słoneczna Jesień”, która wspiera działalność DPS.

Placówka posiada 79 miejsc dla mieszkańców, w tym: 52 miejsca dla osób w podeszłym wieku i 27 miejsc dla osób przewlekle somatycznie chorych. W 2021 roku w DPS w Gdyni przebywało narastająco 89 osób, w tym umieszczono 15 osób.

Od marca 2020 roku w celu przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się choroby zakaźnej Covid-19 wprowadzono niezbędne regulacje wewnętrzne dotyczące zasad higieny i reżimu sanitarnego, organizacji działalności Domu w zakresie opieki i pracy.

W 2021 roku wydatki Domu Pomocy Społecznej na realizację zadań wyniosły 5.585.284,40 zł.

2) ponadgminne domy pomocy społecznej

W domach pomocy społecznej poza Gdynią (bez DPS Serenus) przebywały narastająco 202 osoby, w tym 27 osób nowo umieszczonych w trakcie roku.

Ponadto, w Centrum Opieki Serenus przebywało narastająco 57 osób, w tym 24 osoby nowo umieszczone w trakcie roku. Całodobowe usługi opiekuńcze, bytowe i wspomagające w Centrum Opieki Serenus w Gdańsku realizowane są przez Fundację Laurentius w ramach dwóch zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej (w formie powierzenia) pn. (1) „Zapewnienie 29 miejsc w domu pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku” oraz (2) „Zapewnienie całodobowej opieki w domu pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku”. Realizacja zadań wynika wprost z rosnącego zapotrzebowania na formy opieki stałej w DPS. Zapewnienie w drodze konkursu dodatkowych miejsc dla mieszkańców, w bezpośrednim sąsiedztwie Gminy Gdynia pozwala na jednoczesne zaspokojenie potrzeb opiekuńczych i utrzymanie relacji osób umieszczonych z dotychczasowym środowiskiem funkcjonowania (rodzina, znajomi).

Wydatki na realizację zadania wyniosły 9.478.220,10 zł, w tym 2.481.672,57 zł w ramach dwóch zadań publicznych realizowanych przez Fundację Laurentius.

2. Wsparcie dziecka i rodziny

2.1. Działania prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

2.1.1. Zespół ds. Intensywnej Pracy Socjalnej z Rodziną przy ul. Wolności 11a

W jednostce prowadzona jest intensywna praca socjalna, zgodnie z opracowanym i wdrożonym w MOPS Gdynia trójpodziałem pracy socjalnej. Intensywna praca socjalna realizowana jest przez 18. pracowników socjalnych, zatrudnionych w ramach Zespołu.

W 2021 roku intensywną pracą socjalną objęto 164 rodziny (prowadzono 181 kontraktów socjalnych), na rzecz których realizowano ogółem 7 instrumentów aktywnej integracji.

Zespół realizuje ponadto zadania na rzecz imigrantów w ramach wyodrębnionego w MOPS Gdynia pionu wsparcia (zob. szerzej: część 2, pkt. 2.1.3).

2.1.2. Asystentura ustawowa

Asystą obejmowane są rodziny, u których zdiagnozowano wysoki stopień zagrożenia odebrania dzieci i które w większości objęte są nadzorem kuratora rodzinnego. Drugą grupę

odbiorców wsparcia stanowią rodziny, których dzieci już przebywają w pieczy zastępczej, a które wytypowane zostały do wejścia w proces reintegracji i pracy w kierunku powrotu dzieci do domu rodzinnego. W 2021 roku 10 asystentów rodzin prowadziło pracę ze 111 rodzinami, w których przebywało 203 dzieci.

2.1.3. Wsparcie na rzecz imigrantów

Na mocy Zarządzenia nr 62/2021 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia 26 listopada 2021 roku, powołano w MOPS Gdynia **pion wsparcia imigrantów (PWI)**. Pion ten funkcjonuje w ramach Zespołu ds. Intensywnej Pracy Socjalnej z Rodziną (IPS), a jego zadania realizują zatrudnieni w Zespole: konsultant ds. imigrantów, konsultant prawny ds. imigrantów, tłumacz, a także specjalista pracy socjalnej oraz czteroosobowy zespół pracowników socjalnych. Nadzór nad działalnością PWI sprawuje kierownik Zespołu IPS.

Do zadań PWI należy podejmowanie działań z obszaru interwencji wobec imigrantów osiedlających się na terenie Gdyni w szczególności poprzez poradnictwo i pomoc w zakresie: uregulowania spraw związanych z pobytem na terenie RP, zatrudnienia, spraw socjalnych (edukacyjnych, zdrowotnych, bytowych), zagadnień prawnych, jak również poprzez zapewnienie wsparcia tłumacza, współpracę ze Sklepami Społecznymi w Gdyni, rozwijanie partnerstwa koalicyjnego na rzecz cudzoziemców w Gdyni w ramach funkcjonującej „Gdyńskiej grupy na rzecz wspierania imigrantów”, realizowanie indywidualnych programów integracji oraz weryfikowanie sytuacji życiowych rodzin cudzoziemskich w ich miejscu zamieszkania (w szczególności w zakresie prawidłowej realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej wobec dzieci).

W ramach działań na rzecz imigrantów realizowanych w 2021 roku m.in.:

1) funkcjonuje **Punkt Informacyjny dla Cudzoziemców** przy ul. Wolności 11A w Gdyni; udzielono ponad 700 porad (w większości dla obywateli Ukrainy i Białorusi), w tym 129 w formule spotkań bezpośrednich;

2) funkcjonują **dwa Sklepy Społeczne „Za stołem”** – przy ul. Lotników 86 w Gdyni i ul. Maciejewicza 11; w każdym ze sklepów wydawana jest dwa razy w tygodniu żywność osobom znajdującym się w trudnej sytuacji bytowej;

3) prowadzono 1 indywidualny program integracyjny z cudzoziemcem;

4) czteroosobowy zespół pracowników socjalnych zweryfikował sytuacje życiowe i objął adekwatnym wsparciem 160 rodzin cudzoziemskich.

2.1.4. Kręgi na wodzie – widzę, rozumiem, działam

W ramach realizacji programu profilaktyki samobójstw i pomocy środowiskom dotkniętym próbami samobójczymi i samobójstwami "Kręgi na wodzie – widzę, rozumiem, działam" w 2021 roku, otrzymano dofinansowanie z Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Od zależności ku samodzielności” – edycja 2021, na realizację projektu pod takim samym tytułem. Jego celem było zapewnienie wsparcia społecznego na rzecz osób i rodzin dotkniętych problemem śmierci samobójczej i prób samobójczych oraz zainicjowanie i wdrożenie kompleksowego wsparcia dla rodzin i osób z zaburzeniami psychicznymi doświadczających problemów suicydologicznych na terenie Gdyni (zob. szerzej: część 3, pkt. 6, ppkt. 9).

W ramach realizacji projektu w 2021 roku m.in.:

1) prowadzono 2 grupy wsparcia dla rodzin po śmierci samobójczej i dla rodzin, w których pojawiła się próba samobójcza (udział łącznie 20 osób);

2) zapewniono wsparcie specjalistyczne (psychologiczne, psychoterapeutyczne, traumatologiczne i psychiatryczne) dla osób uwikłanych w problem suicydalny (skorzystało 47 osób);

3) prowadzono warsztaty z nauczycielami, spotkania superwizyjne dla nauczycieli profilaktyków, spotkania psychoedukacyjne dla rodziców oraz warsztaty dla młodzieży w czterech gdyńskich placówkach oświatowych (udział łącznie 390 osób);

4) w ramach asysty rodzinnej wypracowano 285h pracy z łącznie 11 rodzinami (23 osobami) w kryzysie suicydalnym;

4) zapewniono 12 godzin superwizji grupowej dla pracowników pełniących funkcję asystentów rodzin w kryzysie suicydalnym;

5) zapewniono wsparcie interwencyjne w formie całotygodniowych dyżurów telefonicznych (w okresie kwiecień-grudzień przyjęto 25 zgłoszeń); rodziny wymagające wsparcia długoterminowego skierowano do dalszej pracy z asystentem lub na konsultacje z suicydologiem;

5) w dniu 10 września 2021 roku w Światowy Dzień Zapobiegania Samobójstwom zorganizowano webinarium. – w formule hybrydowej (tj. stacjonarnej z udziałem 120 osób oraz online, transmitowanej za pośrednictwem Internetu – niemal 335 odsłon).

2.1.5. Pozostałe działania

W 2021 roku w ramach działań Dzielnicowych Ośrodków Pomocy Społecznej zrealizowano **3 projekty socjalne na rzecz dzieci i rodziców**, m.in. o charakterze edukacyjnym i integracyjnym, w których udział wzięło blisko 50 osób. Przy realizacji projektów pracownicy socjalni podejmowali współpracę z innymi instytucjami i wykorzystywali zasoby środowiska lokalnego.

2.2. Rodzinna piecza zastępcza

W związku z wejściem w życie Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w strukturze MOPS funkcjonuje **Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej**. Do jego zadań należy m.in.: prowadzenie naboru i kwalifikowanie kandydatów na rodziny zastępcze lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka (RDD); zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym RDD szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, a także zapewnienie im wsparcia psychologiczno-pedagogicznego oraz pomocy w postaci koordynatora, rodziny pomocowej, wolontariusza; sporządzanie opinii dotyczących okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej oraz dokonywanie ocen rodzin zastępczych lub RDD pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy, przeprowadzanie diagnoz dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

W 2021 roku w ramach działań Zespołu zrealizowano m.in.:

1) szkolenia dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka (24 osoby), szkolenia dla dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego (1 osoba), szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione (12 osób) oraz zawodowe (6 osób) ;

2) 15 zatrudnionych w Zespole koordynatorów współpracowało narastająco z 200 rodzinami zastępczymi/rodzinnymi domami dziecka;

3) udzielono 2.125 porad w ramach poradnictwa specjalistycznego (porady dla rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego);

4) odbyły się 462 Zespoły oceniające sytuację dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;

5) wydano 533 opinie dotyczące zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej i całokształtu sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz sytuacji rodziny dziecka;

6) 61 rodzin zastępczych lub rodzinnych domów dziecka zostało ocenionych pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy.

Zespół dzięki współpracy z podmiotami zewnętrznymi – w tym przedstawicielami biznesu społecznie zaangażowanego i trzeciego sektora – zapewniał zajęcia rozwijające uzdolnienia dzieci oraz formy spędzania czasu wolnego, a w okresie świąt odbyła się kolejna odsłona akcji Kierunek Świąta, podczas której 21 rodzin otrzymało paczki świąteczne. Organizowano również grupy edukacyjno-szkoleniowe.

Łączne wydatki na działalność Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej w 2021 roku wyniosły 2.302.680,95 zł.

W 2021 roku rodzinna piecza zastępcza objęła ogółem **228 rodzin zastępczych oraz 12 rodzinnych domów dziecka**, w których przebywało łącznie 372 dzieci.

Tabela nr 15. Rodzinna piecza zastępcza w 2021 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin / rodzinnych domów dziecka	Liczba dzieci umieszczonych
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione	148	173
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe	48	68
3.	Rodziny zastępcze zawodowe	20	70
4.	Rodzinne domy dziecka	12	90
5.	Rodziny pomocowe	9	29

* liczba rodzin i dzieci w rodzinach nie sumuje się z uwagi na możliwość przekształcenia profilu rodziny w trakcie roku (najczęściej w kierunku od rodziny zawodowej do rodzinnego domu dziecka), a także z uwagi na umieszczenie tego samego dziecka w ciągu roku w różnych formach pieczy zastępczej.

2.3. Instytucjonalna piecza zastępcza pod nadzorem MOPS

W ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej w 2021 roku zapewniono **110 miejsc w 10 placówkach opiekuńczo-wychowawczych**, tj.:

1) **5 publicznych placówkach typu rodzinnego** (zabezpieczono 40 miejsc), w których w 2021 roku narastająco przebywało 53 dzieci (w tym 16 przyjętych w 2021 roku).

2) **3 publicznych placówkach łączących zadania typu socjalizacyjnego i interwencyjnego** (zabezpieczono 42 miejsca), w których w 2021 roku narastająco przebywało 57 dzieci (w tym 23 przyjętych w 2021 roku). Placówki prowadzone są przez Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Gdyni.

3) **2 niepublicznych placówkach typu socjalizacyjnego** (zabezpieczono 28 miejsc), w których w 2021 roku narastająco przebywało 33 dzieci (w tym 8 przyjętych w 2021 roku). Placówki prowadzone są przez Gdańską Fundację Innowacji Społecznej.

W 2021 roku w ww. placówkach przebywało ogółem 141 dzieci, którym zapewniono całodobową opiekę, wychowanie oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb (*uwaga: liczba dzieci w poszczególnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych nie sumuje się z uwagi na możliwość przebywania dziecka w więcej niż jednej placówce w trakcie roku*).

2.3.1. Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych (CAPOW)

Zadaniem Centrum jest zapewnienie wspólnej obsługi ekonomiczno-administracyjnej i organizacyjnej Placówkom Opiekuńczo-Wychowawczym Nr 1, 2 i 3 w Gdyni. W skład struktury organizacyjnej CAPOW wchodzi:

- 1) siedziba Centrum przy ul. Hutniczej 3/501,
- 2) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1 w Gdyni przy ul. Łabędziej 22,
- 3) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2 w Gdyni przy ul. Św. Faustyny 9,
- 4) Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 3 w Gdyni przy ul. Druskiennickiej 38.

Placówki łączą zadania socjalizacyjne i interwencyjne, zapewniając całodobową opiekę i wychowanie młodzieży częściowo lub całkowicie pozbawionej opieki rodzicielskiej, jednocześnie wspierając działania rodziców w wychowaniu i sprawowaniu opieki nad dziećmi.

W 2021 roku trzy placówki otoczyły opieką narastająco 57 wychowanków, w tym przyjętych zostało 23 wychowanków. Placówki opuściło w tym czasie 19 podopiecznych. W Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym przebywało 5 wychowanków. Konsultacji i opieki lekarza psychiatry wymagało 19 wychowanków (w tym 1 hospitalizacja na Oddziale Psychiatrii Sądowej dla Nieletnich w Starogardzie Gdańskim, 1 w Wojewódzkim Szpitalu psychiatrycznym w Gdańsku). W placówkach przebywało 11 wychowanków z niepełnosprawnością lub FAS. Z regularnego wsparcia terapeutycznego w 2021 roku skorzystało 29 wychowanków.

Wśród 19 opuszczających placówkę wychowanków:

- 7 usamodzielniało się;
- 6 powróciło do rodziny biologicznej;
- 3 trafiło do rodzinnej pieczy zastępczej;
- 3 trafiło do instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1 w Gdyni, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 2 w Gdyni oraz Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 3 w Gdyni były w 2021 roku jednymi z grantobiorców projektu „Pomorskie dzieciom” (zob. szerzej: część 3, pkt. 6, ppkt. 8).

W ramach gospodarki finansowej CAPOW dysponuje 4 budżetami samodzielnych jednostek organizacyjnych – w 2021 roku w łącznej sumie 3.925.320 zł.

2.3.2. Niepubliczne placówki opiekuńczo-wychowawcze pod nadzorem MOPS

1) „**Dom na Klifie**” jest całodobową placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego (zabezpieczającą miejsca dla 14 dzieci), w której w 2021 roku przebywało narastająco 14 dzieci.

2) „**Dom pod Magnolią**” jest całodobową placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego (zabezpieczającą miejsca dla 14 dzieci), w której w 2021 roku przebywało narastająco 19 dzieci.

Obie placówki opiekuńczo-wychowawcze prowadziła Gdańska Fundacja Innowacji Społecznej. Do placówek przyjmowane były dzieci okresowo lub trwale pozbawione opieki rodzicielskiej z terenu Gdyni, a w wyjątkowych sytuacjach także spoza powiatu. Podstawą skierowania dziecka do placówki było postanowienie Sądu. Wychowankowie uczestniczyli w oddziaływaniach wychowawczych, korekcyjnych, kompensacyjnych, logopedycznych, terapeutycznych, w zakresie dostosowanym do indywidualnych potrzeb. Wychowankowie pozostawali w danej placówce do zmiany decyzji Sądu albo do usamodzielnienia. Prowadzona była stała współpraca z członkami rodziny wychowanków oraz innymi osobami pracującymi z dzieckiem, tj. nauczycielami, terapeutami, lekarzami, asystentami rodziny, pracownikami socjalnymi. Kadra placówek stale współpracowała także z pracownikami z Zespołu ds. Wsparcia Dziecka i Rodziny oraz Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej MOPS Gdynia, a także z pracownikami Sądu Rejonowego w Gdyni i Ośrodka Adopcyjnego w Gdańsku.

Wydatki na realizację ww. zadań wyniosły w 2021 roku 1.950.059,60 zł.

2.4. Zespół Placówek Specjalistycznych w Gdyni (ZPS)

W 2021 roku w skład ZPS wchodziły lub podlegały nadzorowi:

- 1) trzy placówki wsparcia dziennego: „Ognisko”, „Login” oraz „STARTER”, prowadzone w ZPS oraz trzynaście placówek wsparcia dziennego prowadzonych przez organizacje pozarządowe;
- 2) Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- 3) Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

W ramach działalności **Placówki Wsparcia Dziennego „Ognisko”** zrealizowano m.in.:

- zajęcia w 3 grupach wychowawczych dla dzieci od 7 do 13 roku życia (skorzystały ogółem 74 osoby);
- warsztaty edukacyjne „Szkoly dla rodziców” (7 osób / 16 spotkań);
- od stycznia do lutego, z uwagi na obostrzenia związane z Covid-19 i funkcjonowanie jednostki w trybie pracy zdalnej, utrzymywano stały kontakt online i telefoniczny z dziećmi i ich rodzinami, monitorowano sytuację rodzin, a w sytuacjach kryzysowych zapewniono wsparcie psychologiczne;
- wsparcie edukacyjne w formie spotkań indywidualnych, a także w formie online;
- zapewniono organizację czasu wolnego w okresie wakacyjnej przerwy szkolnej;
- pomoc w formie nieodpłatnych posiłków w okresie pracy stacjonarnej;

- programy stażowe: „Warsztaty Intensywnej Pracy z Dzieckiem i Rodziną” oraz “Warsztaty Intensywnej Edukacji” dla absolwentów i studentów uczelni pedagogicznych.

W ramach działalności **Placówki Wsparcia Dziennego „Login”** zrealizowano m.in.:

- zajęcia w 2 grupach wychowawczych dla dzieci w wieku 13-18 lat (skorzystało ogółem 40 osób);
- warsztaty edukacyjne „Szkoła dla rodziców” (2 osoby / 2 spotkania);
- od stycznia do lutego, z uwagi na obostrzenia związane z Covid-19 i funkcjonowanie jednostki w trybie pracy zdalnej, utrzymywano stały kontakt online i telefoniczny z dziećmi i ich rodzinami, monitorowano sytuację rodzin, a w sytuacjach kryzysowych zapewniono wsparcie psychologiczne;
- wsparcie edukacyjne w formie indywidualnych spotkań, a także w formie online;
- zapewniono organizację czasu wolnego w okresie wakacyjnej przerwy szkolnej;
- pomoc w formie nieodpłatnych posiłków w okresie pracy stacjonarnej;
- programy stażowe: „Warsztaty Intensywnej Pracy z Dzieckiem i Rodziną” oraz “Warsztaty Intensywnej Edukacji” dla absolwentów i studentów uczelni pedagogicznych

W ramach działalności **Placówki Wsparcia Dziennego „STARTER” i Działu Animacji Środowiskowej (DAŚ)** prowadzono m.in.:

- zajęcia grup wychowawczych Q-samodzielności dla wychowanków pieczy zastępczej w procesie usamodzielnienia (skorzystało 76 osób / 148 spotkań grupowych / 132 konsultacji);
- zajęcia Klubów Młodzieżowych dla dzieci i młodzieży z doświadczeniem kryzysu psychicznego: *Open Space* i *Master Class* (skorzystały 22 osoby / 83 spotkania grupy / 102 konsultacje indywidualne).

W ramach działalności **Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie (SOW)** zrealizowano m.in.:

- pomoc psychologiczną dla osób doświadczających przemocy, w tym indywidualne konsultacje (skorzystało 220 osób / 626 konsultacji) – z uwagi na sytuację epidemii Covid-19, konsultacje świadczone także telefonicznie;
- grupę wsparcia dla osób doświadczających przemocy (15 osób / 23 spotkania grupowe);
- grupę samopomocową dla osób doświadczających przemocy (4 osoby / 11 spotkań grupowych);
- grupę warsztatową dla mężczyzn (Do)Tarcia (4 osoby / 7 spotkań grupowych);
- udzielono pomocy w postaci schronienia i zapewnienia potrzeb bytowych w Hostelach dla osób doświadczających przemocy (34 osób, w tym 16 dzieci);
- program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie (32 osoby / 49 spotkań grupowych, 69 konsultacji indywidualnych);
- program psychologiczno-terapeutyczny, w formie otwartych warsztatów, dla osób stosujących zachowania przemocowe lub konfliktowe (7 osób / 3 spotkania grupowe);
- poradnictwo prawne dla osób doświadczających przemocy (31 osób / 39 konsultacji);
- konsultacje lekarskie z lekarzem psychiatrą (28 osób / 50 konsultacji) – pomoc socjalną dla osób doświadczających przemocy (46 osób / 266 konsultacji);
- wszczęto 33 procedury „Niebieskie Karty”;
- kontynuowano utrzymanie „Niebieskiego Pokoju”, w którym odbywają się przesłuchania dzieci.

Ogółem w 2021 roku ze wsparcia SOW skorzystało narastająco 331 osób.

W ramach działalności **Ośrodka Interwencji Kryzysowej (OIK)** zrealizowano m.in.:

- pomoc psychologiczną dla osób i rodzin w kryzysie (1.694 konsultacje interwencyjne dla 425 osób) – w okresie od stycznia do grudnia z uwagi na sytuację związaną z epidemią Covid-19, konsultacje świadczone także telefonicznie;
- dyżur całonocowego telefonu interwencyjnego (5.562 zgłoszenia);
- interwencje zewnętrzne (na miejscu zdarzenia), w tym działania „Wspólna Interwencja Niebieski Patrol”, tj. wspólne interwencje psychologów i policjantów w sytuacji przemocy domowej

(339 interwencji, w tym 328 w ramach Niebieskiego Patrołu);

- porady prawne (29 osób / 36 konsultacji) ;
- psychoterapię indywidualną (838 sesji indywidualnych dla 46 osób, w tym w ramach programu stażowego dla Kształcących się Psychoterapeutów: 38 osób / 657 sesji) oraz psychoterapię par i rodzin (25 osób / 61 sesji), w ramach programu stażowego dla Kształcących się Psychoterapeutów Par i Rodzin;
- konsultacje z lekarzem psychiatrą (50 osób / 101 konsultacji);
- uruchomienie (w marcu 2021 roku) linii zaufania dla dzieci i młodzieży pn. COUCB: 118 telefonów Interwencyjnych oraz 1615 rozmów na czacie;
- program stażowy „Warsztaty Interwencji Kryzysowej i Pracy z Osobami Doświadczającymi Przemocy” (235 konsultacji merytorycznych / 57 osób) oraz „Warsztaty Indywidualnego Wsparcia za pośrednictwem telefonu zaufania i czatu” (30 godzin superwizji / 37 osób)
- uruchomienie (w styczniu 2020 roku) Gdyńskiego Ośrodka Stażowo-Terapeutycznego, skupiającego i rozszerzającego programy stażowe realizowane przez ZPS.

Ogółem w 2021 roku ze wsparcia OIK skorzystało 486 osób.

Placówki Wsparcia Dziennego prowadzone przez organizacje pozarządowe

W 2021 roku Zespół Placówek Specjalistycznych nadzorował pod kątem finansowym i animował pod kątem merytorycznym pracę piętnastu Placówek Wsparcia Dziennego, które wsparły 615 dzieci

Tabela nr 16. Placówki wsparcia dziennego prowadzone przez organizacje pozarządowe w 2021 roku

Lp.	Wyszczególnienie (podmiot prowadzący / adres placówki)	Zadanie	Liczba dzieci korzystających ze wsparcia (narastająco)
1.	Stowarzyszenie „Perspektywa” / ul. Cechowa 22	Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego SPOT "Socjo" przy SP nr 6 w Gdyni w formie pracy podwórkowej.	43
2.	Stowarzyszenie „Perspektywa” / ul. Chabrowa 43	Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego SPOT "Wesołe Buziaki" przy SP nr 16 w Gdyni w formie pracy podwórkowej.	38
3.	Stowarzyszenie „Regionalne Centrum Wsparcia Społecznego” / ul. Portowa 3	Zorganizowanie pomocy dla młodzieży i ich rodzin w postaci różnorodnych ofert zajęć i aktywności w placówce wsparcia dziennego SPOT Wyspa prowadzonej w formie pracy podwórkowej i realizowanej przez wychowawcę.	39
4.	Fundacja Inicjatyw Społecznych „Łajba” / ul. Żeromskiego 26	Zorganizowanie pomocy dla dzieci, młodzieży i ich rodzin w postaci różnorodnych ofert zajęć i aktywności prowadzonych w formie pracy podwórkowej w PWD "SPOT Łajba"	45
5.	Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży „Vitava” / ul. Wiczlińska 93	Placówka Wsparcia Dziennego SPOT VITAVA na Wiczlinie.	35
6.	Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży „Vitava” / ul. Widna 8	Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego Vitava na Witominie ul. Widna 8.	39 (do sierpnia 2021)
7.	Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży „Vitava” / ul. Abrahama 82	Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego VITAVA Śródmieście ul. Abrahama 82.	30 (do sierpnia 2021)
8.	Fundacja Młodości / ul. Abrahama 82	Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego SPOT IT w formie podwórkowej wraz z komponentem streetworkingu i zajęć IT.	19 (od września 2021)
9.	Fundacja Młodości / ul. Widna 8	Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego SPOT Młodości w formie podwórkowej wraz z komponentem streetworkingu i zajęć IT.	25 (od września 2021)
10.	Stowarzyszenie Świętego Mikołaja Biskupa / ul. Św. Mikołaja 1	SPOT Mikołaj – Alternative.	71

11.	Stowarzyszenie Społecznej Edukacji Non Stop / ul. Śmidowicza 49	SPOT Światłowcy dla Rodziny i Dziecka.	68
12.	Stowarzyszenie 180 Stopni / ul. Nagietkowa 73	Prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego SPOT "Youth Point" na terenie dzielnicy Gdynia Dąbrowa.	36
13.	Gdyńskie Stowarzyszenie „Familia” / ul. Morska 89	Prowadzenie placówki wsparcia dziennego SPOT Familia 2021-2024.	37
14.	Gdańska Fundacja Innowacji Społecznej / ul. Płk. Dąbka 52	SPOT Północ.	55
15.	Fundacja Mały Bohater / ul. L. Staffa 10	Prowadzenie placówki wsparcia dziennego „SPOT Jasnej Gwiazdy”.	35

Dwie PWD prowadzone przez Stowarzyszenie na rzecz Dzieci i Młodzieży „Vitava” (pkt.6-7) zakończyły działalność z dniem 31.08.2021 roku. W tej samej lokalizacji, z dniem 01.09.2021 roku rozpoczęła pracę Fundacja „Młodorośl” otwierając dwie nowe PWD (pkt.8-9).

Pozostała aktywność ZPS: działania Głównego Specjalisty ds. Reintegracji Rodziny

W ramach działań Gł. specjalisty ds. reintegracji rodziny w 2021 roku przeprowadzono m.in.:

- konsultacje indywidualne (w tym online z uwagi na stan pandemii) dla rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia grupowe ZPS oraz dla pracowników gdyńskich instytucji pomocowych (skorzystało 155 osób / 310 godzin);
- grupowe warsztaty psychoedukacyjne dla rodziców i opiekunów pragnących poszerzyć kompetencje opiekuńczo-wychowawcze w ramach zajęć „Szkoły dla rodziców” (68 osób / 92 spotkania);
- comiesięczne, rodzinne zajęcia reintegracyjne dla rodziców i dzieci uczęszczających na zajęcia grupowe ZPS (19 osób / 4 spotkania).

Łączne wydatki na działalność ZPS w 2021 roku wyniosły 6.136.124,51 zł.

2.5. Usamodzielnianie wychowanków rodzin zastępczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych i młodzieżowych ośrodków wychowawczych

W 2021 roku pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki objęto 126 osób, w tym 62 osoby opuszczające rodziny zastępcze, 52 osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz 12 osób opuszczających młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Świadczenie na usamodzielnienie otrzymało 20 osób, w tym 12 osób opuszczających rodziny zastępcze i 8 osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Pomocą na zagospodarowanie w formie rzeczowej objęto 29 osób usamodzielnianych, w tym 16 osób opuszczających rodziny zastępcze i 13 osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Pomocą w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych objęto 67 osób, w tym 28 osób opuszczających rodziny zastępcze, 36 osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz 3 osoby opuszczające młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Ponadto, w ramach pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych dla osób usamodzielnianych zapewniono miejsca w mieszkaniach wynajmowanych przez MOPS na otwartym rynku. Prowadzono także mieszkanie treningowe dla usamodzielnianych kobiet o specjalnych potrzebach, wynikających z problemów zdrowia psychicznego (zob. szerzej: część 1, pkt. 1.5).

2.6. Wsparcie oferowane przez organizacje pozarządowe wyłonione w drodze konkursu

2.6.1. Wsparcie samotnych matek i rodzin ubogich realizowane przez Stowarzyszenie Gaudium Vitae im. Stanisławy Leszczyńskiej

Zadanie publiczne z zakresu pomocy społecznej w formie powierzenia, polegające na podejmowaniu działań związanych ze wsparciem materialnym i edukacyjnym samotnych matek i rodzin ubogich z terenu Gdyni.

W 2021 roku, z pomocy skorzystało łącznie 1.785 osób (w tym 1.118 dzieci) ze 441 rodzin (w tym 183 rodzin niepełnych). Wydatki na realizację zadania wyniosły 69.003,00 zł.

2.6.2. Wsparcie ubogich mieszkańców Gdyni realizowane przez Polski Komitet Pomocy Społecznej, Pomorski Zarząd Wojewódzki w Gdańsku

Zadanie publiczne z zakresu pomocy społecznej w formie powierzenia, polegające na pozyskiwaniu, magazynowaniu i wydawaniu dla potrzebujących, najuboższych mieszkańców Gdyni darów rzeczowych w postaci żywności, ubioru, pościeli, sprzętu gospodarstwa domowego, środków czystości. Przekazywanie pomocy odbywało się we współpracy z pracownikami socjalnymi MOPS w Gdyni, którzy wskazywali potrzebujące rodziny. Realizację zadania zakończono z dniem 31 października 2021 roku.

W 2021 roku, w okresie obowiązującej umowy (od stycznia do października), z pomocy skorzystało ogółem 661 osób. Wydatki na realizację zadania wyniosły 19.625,00 zł.

3. Wsparcie osób bezrobotnych, osób bezdomnych i osób w kryzysie mieszkaniowym

3.1. Wsparcie osób bezrobotnych – działania prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i w partnerstwie z innymi podmiotami

Wsparcie osób bezrobotnych realizowane było poprzez pracę socjalną, organizowanie prac społecznie użytecznych oraz współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Gdyni. Pracownicy socjalni podejmowali działania mające na celu aktywizację zawodową klientów poprzez m.in.: kierowanie do udziału w pracach społecznie użytecznych, przekazywanie ofert pracy, które wpływały do ośrodka, przedstawianie ofert dotyczących możliwości udziału w programach i zajęciach aktywizujących (m.in. w ramach projektu „System Aktywizacji Społeczno-Zawodowej w Gdyni”, realizowanego przez Laboratorium Innowacji Społecznych w Gdyni).

W 2021 roku kontynuowano współpracę pomiędzy MOPS a Powiatowym Urzędem Pracy w Gdyni na rzecz osób wykonujących prace społecznie użyteczne. **Prace społecznie użyteczne** w 2021 roku wykonywało łącznie 41 osób (w tym 35 osób w ramach porozumień z 18 podmiotami zewnętrznymi, 6 osób z jednostkami organizacyjnymi MOPS). Ogółem osoby bezrobotne wypracowały w programie 8.674 godziny. Efektem realizacji programu było podjęcie zatrudnienia przez 2 osoby na otwartym rynku pracy.

Wydatki na organizację prac społecznie użytecznych wyniosły 78.582,00 zł.

W 2021 roku do projektu pn. „System Aktywizacji Społeczno-Zawodowej w Gdyni PRACOWNIA” (zob. szerzej: część 3, pkt. 6, ppkt. 4), w ramach współpracy instytucjonalnej, pracownicy MOPS skierowali 138 osób.

3.2. Wsparcie osób bezdomnych oraz osób w kryzysie mieszkaniowym – działania prowadzone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i w partnerstwie z innymi podmiotami

3.2.1. Centrum Reintegracji i Interwencji Mieszkaniowej przy ul. Działowskiego 11

Centrum Reintegracji i Interwencji Mieszkaniowej (CRiIM) realizuje zadania dedykowane wsparciu osób bezdomnych, gdzie oprócz działań interwencyjnych i opiekuńczych, szczególny nacisk położono na reintegrację i proces wychodzenia z bezdomności. Główny nurt pomocy w wychodzeniu z bezdomności jest ukierunkowany na wyjście z instytucji / schroniska i zamieszkanie poza nim, koncentrując się na zapewnieniu osobie bezdomnej bezpiecznego miejsca przebywania (wynajęcie mieszkania, pokoju) oraz zakładając intensywną pracę w kierunku aktywizacji zawodowej i włączenia osób bezdomnych w życie społeczne. Plan pomocy opiera się na zasobach klienta i jest indywidualnie do niego dopasowywany poprzez aktywne działania środowiskowe, zmierzające do utrwalania samodzielności.

Łącznie w procesie deinstytucjonalizacji w 2021 roku (dom wspólnotowy, Indywidualne Programy Wychodzenia z Bezdomności, plan „Utrecht” oraz projekt „Gdyńska–Warszawska”); zob. szerzej: część 3, pkt. 6, ppkt. 1-2) uczestniczyło 100 osób. W 2021 roku w CRiIM realizowano ogółem 21 Indywidualnych Programów Wychodzenia z Bezdomności oraz 163 kontrakty socjalne. 64 osoby zostały skierowane do Centrum Integracji Społecznej, a łącznie 83 osoby znalazły zatrudnienie. Przeprowadzono także 44 wywiady z osobami nieubezpieczonymi celem uzyskania ubezpieczenia zdrowotnego. 12 osób otrzymało lokale socjalne.

Dodatkowe wsparcie dla osób bezdomnych, pozostających poza placówkami, świadczy dwóch streetworkerów, którzy systematycznie monitorują niemieszkalne środowiska przebywania osób bezdomnych. W miesiącach zimowych podejmują interwencje zapobiegające przypadkom zagrażającym zdrowiu bądź życiu osób, współpracują z pracownikami socjalnymi i innymi instytucjami zaangażowanymi w pomoc osobom bezdomnym. W 2021 roku nawiązano po raz pierwszy kontakt ze 100 osobami przebywającymi w miejscach niemieszkalnych. Ponowiono 1.605 kontaktów z osobami przebywającymi w miejscach niemieszkalnych, znanymi z lat ubiegłych. We współpracy ze Strażą Miejską, Policją oraz Poszukiwawczym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym podjęto 70 interwencji – najczęściej w celu umieszczenia osoby bezdomnej w bezpiecznym miejscu: schronisku lub szpitalu. Wspólne patrole z powyższymi partnerami odbywają się cyklicznie (w okresie jesienno-zimowym dwa razy w tygodniu, a wiosenno-letnim raz w tygodniu). Podczas patroli świadczona jest pomoc terapeutyczno-motywacyjna w celu przezwyciężania trudności związanych z uzależnieniem osób bezdomnych oraz udzielana jest pomoc przedmedyczna. Na bieżąco aktualizowana jest mapa miejsc niemieszkalnych – obecnie w Gdyni jest ok. 70 takich miejsc, a 51 spośród nich identyfikowane są jako aktywne.

3.2.2. Działania w partnerstwie

W 2021 roku odbyły się 2 spotkania **GAMA – Gdyńskiej Animacji Międzysektorowej Aktywności** podmiotów zaangażowanych w obszarze bezdomności w Gdyni. Spotkania poświęcone były m.in.: prezentacji działań poszczególnych partnerów w czasie pandemii oraz ustaleniu planów na dalsze funkcjonowanie koalicji pod kątem włączenia innych organizacji w inicjatywy wsparcia w obszarze bezdomności. W 2021 roku w działania koalicji zaangażowanych było 6 instytucji, a w spotkaniach uczestniczyło średnio po 15 osób.

W dniach 13-17 grudnia 2021 roku przeprowadzono **11 badanie socjodemograficzne** pn. „Portret zbiorowości ludzi bezdomnych w Gdyni”. Jest ono realizowane co dwa lata, począwszy od 2001 roku. Głównym organizatorem badania był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdyni, który wspierali koalicjanci m.in.: policja, straż miejska, Poszukiwawcze Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, pracownicy szpitali i organizacje pozarządowe. Z każdą napotkaną w tym czasie osobą bezdomną został przeprowadzony wywiad w oparciu o przygotowany kwestionariusz ankiety. Ogółem wypełniono 350 kwestionariuszy z osobami bezdomnymi. Z badania zostaną sporządzone wnioski, które posłużą

do analizy bieżącego systemu pomocy osobom bezdomnym w Gdyni i które będą miały wpływ na wyznaczenie nowych kierunków działań.

W dniach 17,18 i 20 listopada 2021 roku przeprowadzono akcję szczepień przeciwko Covid-19 skierowaną do osób bezdomnych pn. „Podaj dalej”. W tym celu zorganizowane trzy mobilne punkty szczepień: przy schronisku Chrześcijańskiego Stowarzyszenia Dobroczyńnego przy ul. Jana z Kolna 28, przy Noclegowni i Ogrzewalni ul. Janka Wiśniewskiego 24 i przy Parafii św. Mikołaja przy ul. Św. Mikołaja 1. Akcja skierowana była do osób bezdomnych, w szczególności przebywających w miejscach niemieszkalnych, które nigdy bądź sporadycznie korzystają z oferowanego wsparcia instytucjonalnego. Poza możliwością zaszczepienia, osoby które zgłosiły się do punktów mogły skorzystać z bezpłatnej porady medycznej oferowanej przez ratowników Poszukiwawczego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w Gdyni. W ramach akcji zaszczepiono 30 osób bezdomnych i udzielono 48 konsultacji medycznych.

3.2.3. Zapewnienie schronienia osobom bezdomnym

W 2021 roku w Gdyni funkcjonowały ogółem 3 placówki (prowadzone przez organizacje pozarządowe; zob. tabela nr 17), zabezpieczające schronienie w postaci 104 miejsc dla osób bezdomnych i w kryzysie mieszkaniowym. Ponadto, zapewniono miejsca w 10 schroniskach poza Gdynią (prowadzonych przez 7 organizacji pozarządowych), do których w razie potrzeby kierowane są osoby bezdomne (zabezpieczono 195 miejsc, z których narastająco skorzystały 203 osoby). Łącznie w 2021 roku zabezpieczono 299 miejsc w 13 placówkach. Jest to minimalna liczba miejsc udostępnionych – w sytuacjach zwiększonego zapotrzebowania na miejsca w schroniskach, elastyczność funkcjonujących jednostek zapewnia możliwość objęcia tą formą wsparcia wszystkie osoby bezdomne tego wymagające.

W związku z obowiązującym stanem epidemii, w noclegowni i ogrzewalni utrzymano wydzieloną strefę z tzw. miejscami buforowymi, tj. wyłączonym miejscem, z oddzielnym wejściem i węzłem sanitarnym, które pełni funkcję schronienia przejściowego dla osób oczekujących na przyjęcie do placówki lub innych schronisk (w 2021 roku z miejsc buforowych skorzystały 22 osoby).

Tabela nr 17. Placówki zapewniające schronienie na terenie Gdyni w 2021 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Informacje o placówce	Liczba miejsc w placówce	Liczba osób korzystających ze wsparcia placówki w 2021r. (narastająco)
1.	Schronisko dla rodzin, ul. Leszczyńki 153	Schronisko prowadzone przez Stowarzyszenie Alter Ego. Placówka zapewnia całodobowy nocleg, wyżywienie, w miarę potrzeby środki czystości, odzież. Osoby przebywające w schronisku motywowane są do podejmowania terapii, w tym odwykowej.	40	72
2.	Noclegownia dla osób bezdomnych, ul. Janka Wiśniewskiego 24	Placówka prowadzona przez Stowarzyszenie Alter Ego. Umożliwia nocleg oraz przebywanie w ogrzewanym pomieszczeniu od godz. 17.00 do godz. 9.00 dnia następnego oraz w przypadku wystąpienia uzasadnionej potrzeby przebywania w ogrzewanym pomieszczeniu w godz. od 9.00 do 17.00.	50	141

3.	Ogrzewalnia dla osób bezdomnych, ul. Janka Wiśniewskiego 24	Placówka prowadzona przez Stowarzyszenie Alter Ego. Umożliwia udzielanie doraźnej pomocy w sytuacjach kryzysowych (w okresie jesienno-zimowym) poprzez zapewnienie pobytu w ogrzonym pomieszczeniu (ogrzewalni) osobom bezdomnym, potrzebującym krótkotrwałego schronienia i ochrony przed mrozem oraz świadczenie usług wsparcia interwencyjnego dla osób bezdomnych – w miejscu ich przebywania na terenie Miasta Gdyni.	14	294
----	---	--	----	-----

Część 3 – Pozostałe działania

1. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz działalności **Zespołu ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (PIRPA)** w 2021 roku m.in.:

- 1) zapewniono specjalistyczne wsparcie terapeutyczne (zob. szerzej: część 3, pkt. 1.1);
- 2) zapewniono wsparcie dla osób uzależnionych i ich rodzin w formie m.in.: konsultacji oceniających sytuację życiową klienta oraz motywujących do utrzymywania abstynencji od alkoholu (297 konsultacji); rozmów motywujących do zmiany stylu życia (120 kontaktów), w tym pomoc w zebraniu/przesłaniu dokumentacji na wyjazd na terapie odwykową i spełnieniu wymagań kwalifikacyjnych do danego ośrodka; konsultacji z bliskimi osób uzależnionych (486 godzin); wizyt diagnozujących problem uzależnienia w środowisku (145 osób) oraz wsparcia psychologicznego w środowisku (96 wizyt); uczestnictwa w grupach roboczych dotyczących procedury „Niebieskiej Karty” w przypadku podejrzenia problemu uzależnienia od substancji psychoaktywnych (171 spotkań); porad i konsultacji telefonicznych dotyczących problemu alkoholizmu w rodzinie (łącznie 993);
- 3) prowadzono grupę wsparcia dla dorosłych dzieci alkoholików (DDA) – w 2021 roku odbyło się 17 cotygodniowych spotkań grupy (udział 54 osoby, średniomiesięcznie 9 osób). W pierwszym półroczu – z uwagi na sytuację epidemiologiczną i wstrzymanie na mocy decyzji Wojewody Pomorskiego działalności stacjonarnej dziennych placówek wsparcia – spotkania grupowe realizowano wyłącznie w formule zdalnej. Spotkania bezpośrednie, w Dziennym Domu Pomocy Społecznej przy ul. Gen. Maczka 1 (od listopada w Środowiskowym Domu Samopomocy Maczka 2 w Gdyni, pod tym samym adresem) wznowiono z dniem 17 czerwca, po przywróceniu stacjonarnej działalności dziennych placówek wsparcia;
- 4) współpracowano z ośrodkami terapii uzależnień w celu umożliwienia dobrowolnego podjęcia terapii osobom zmagającym się z problemem uzależnienia – do leczenia w ośrodkach stacjonarnych zmotywowano 28 osób, do leczenia w systemie ambulatoryjnym – 1 osobę, do podjęcia reintegracji zawodowej – 1 osobę; ponadto 13-krotnie zapewniono transport osób uzależnionych znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej do ośrodków stacjonarnych;
- 5) przeprowadzono 397 godzin terapii dla 128 osób z problemem uzależnienia;
- 6) przeprowadzono 15 dwugodzinnych zajęć psychoedukacyjnych dla osób w wieku senioralnym z problemem uzależnienia (udział średnio 4 osoby/ spotkanie);
- 7) w okresie styczeń – maj realizowano (średnio raz w tygodniu) wizyty w noclegowni przy ul. Janka Wiśniewskiego celem zapewnienia wsparcia osobom tam przebywającym w zmaganiu się z uzależnieniem i jego skutkami zdrowotnymi oraz motywowania do podjęcia leczenia odwykowego;
- 8) prowadzono postępowania administracyjne odnośnie wydawania decyzji o przyznaniu prawa do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych mieszkańcom Gdyni w trudnych sytuacjach życiowych (tzw. ubezpieczenia prezydenckie); w 2021 roku wpłynęły 484 wnioski o przyznanie ubezpieczenia oraz wydano 541 decyzji, w tym 403 ustalające prawo do świadczenia;

9) prowadzono szkolenia dla profesjonalistów w zakresie problematyki uzależnienia od alkoholu/współuzależnienia i zagrożeń z niego wynikających oraz podnoszono poziom wiedzy w tym zakresie, w tym m.in.:

(a) szkolenia dla pracowników instytucji miejskich i organizacji pozarządowych zorganizowane w formule hybrydowej w trakcie konferencji szkoleniowej „GPS dobrego pomagania rodzinom z problemem uzależnienia” w dn. 14.10.2021 roku (3 wykłady w blokach po 75 minut; udział: 42 osoby stacjonarnie i 102 online);

(b) planowanie i organizowanie, jako jeden z liderów (z ramienia MOPS), działań Gdyńskiej Koalicji na rzecz Gminnych Programów Przeciwdziałania Uzależnieniom, w tym współorganizacja w dn. 07-13 czerwca 2021 roku IV edycji miejskiej kampanii społecznej „Tydzień Profilaktyki Uzależnień” – pod hasłem „15 minut dla ...”;

(c) w ramach współpracy międzyinstytucjonalnej pracownicy MOPS uczestniczyli w wizycie studyjnej w Ośrodku Readaptacji Stowarzyszenia Solidarni „PLUS” Eko „Szkoła Życia” w Wandzinie (20 uczestników).

1.1. Podmioty realizujące zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

W 2021 roku usługi z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych świadczone były głównie przez organizacje pozarządowe, bądź podmioty prowadzące działalność gospodarczą, wyłonione w drodze przetargu, otwartych konkursów lub w trybie pozakonkursowym. Szczegółowy zakres realizowanych działań prezentuje tabela nr 18.

Tabela nr 18. Podmioty realizujące zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Lp.	Wyszczególnienie	Zadanie	Liczba osób, które skorzystały ze wsparcia w 2021 r.
1.	Zewnętrzne gabinety terapeutyczne	Świadczenie pomocy dla osób i rodzin w Gdyni z problemem uzależnienia współwystępującego z zaburzeniami psychicznymi, w tym: 1) psychoterapia indywidualna prowadzona przez jednego terapeuty; 2) grupa terapeutyczna dla osób z podwójną diagnozą, prowadzenie przez dwóch psychoterapeutów (III edycję grupy potrwa do lutego 2022 r.).	Z oferty wsparcia skorzystało: 1) 9 osób w łącznym wymiarze 345 zrealizowanych sesji psychoterapeutycznych; 2) 9 osób zakwalifikowanych, śr. 5 osób/spotkanie, 8 dwugodzinnych sesji terapeutycznych.
2.	Zewnętrzne gabinety terapeutyczne	Zapewnienie wsparcia terapeutycznego w zakresie profilaktyki szeroko rozumianych dysfunkcji rodzinnych, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki uzależnień od alkoholu, w tym: 1) prowadzenie terapii indywidualnej przez dziewięciu terapeutów; 2) prowadzenie terapii systemowej rodzin przez trzy pary terapeutów; 3) prowadzenie terapii systemowej w środowisku przez dwóch terapeutów.	Z oferty skorzystało: 1) terapia ind. - 49 osób / 1.179 sesji; 2) terapia rodzinna - 26 rodzin / 172 sesje; 3) terapia rodzinna w środowisku - 1 rodzina / 21 sesji.
3.	Gabinet Psychoterapii i Rozwoju Osobistego Magdalena Świstun	Prowadzenie dwóch grup młodzieżowych, w tym: grupy o charakterze terapeutyczno-rozwojowym dla młodzieży w wieku 13-16 lat oraz grupy o charakterze psychoedukacyjno-rozwojowym dla młodych DDA w wieku 16-20 lat. I edycja zrealizowana w okresie I -VI.2021 roku. II edycja zrealizowana w okresie VII-XII.2021 roku.	W I edycji uczestniczyło 16 osób. Zrealizowano: 1) 27 konsultacji; 2) 24 dwugodzinne zajęcia dla gr. młodszej oraz 25 dwugodzinnych zajęć dla gr. starszej. W II edycji uczestniczyło 16 osób. Zrealizowano: 1) 47 konsultacji; 2) 14 dwugodzinnych zajęć dla gr. młodszej oraz 11 dla gr. starszej.

4.	Indywidualna praktyka lekarska w miejscu wezwania prowadzona przez Edytę Rudnik	Prowadzenie konsultacji psychiatrycznych dla osób z rodzin dysfunkcyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki uzależnień od alkoholu.	Zrealizowano 72 konsultacje psychiatryczne (skorzystało 20 osób).
5.	Maria Michalska	Przeprowadzenie spotkań konsultacyjnych z zakresu profilaktyki szeroko rozumianych dysfunkcji rodzinnych ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki uzależnień od alkoholu, tj. konsultacji dla rodzin oraz przedstawicieli instytucji pracujących z tymi rodzinami.	Zrealizowano 63 konsultacje rodzinne / ogółem 174,75 godziny.
6.	Helena Tomaszewicz (specjalista ds. osób współuzależnionych i doświadczających przemocy w rodzinie)	Prowadzenie spotkań konsultacyjnych dla rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu oraz prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych dla członków rodzin z historią doświadczeń traumatycznych i/lub borykających się z trudnościami w bliskich relacjach. Realizacja zadania w oparciu o umowę cywilnoprawną.	Przeprowadzono: 1) 282 godziny konsultacji indywidualnych, 2) 30 spotkań grupowych dla rodzin.

1.2. Klub Abstynenta Krokus

Funkcjonujący w ramach struktur MOPS Gdynia Klub Abstynenta Krokus znajduje się przy ul. Traugutta 9. Jest to miejsce spotkań dla osób szukających wsparcia w walce z chorobą alkoholową, a także punkt informacyjny nt. miejsc i form pomocy osobom uzależnionym od alkoholu i ich rodzinom.

Do końca maja 2021 roku, z uwagi na sytuację epidemiologiczną w kraju, pełniono w Klubie dyżury wyłącznie w dni robocze w godz. 12:00-18:00. Realizowano wówczas wsparcie psychologiczne zarówno w formule online, jak i bezpośrednio. W tym czasie spotkania grup samopomocowych odbywały się wyłącznie za pośrednictwem programów umożliwiających zdalną komunikację. Równocześnie przedstawiciele grup samopomocowych pełnili indywidualne dyżury w klubie oczekując na osoby doświadczające problemu uzależnienia. Od czerwca, przy zachowaniu obostrzeń sanitarnych (m.in. ograniczenie liczby osób na spotkaniu względem metrażu sali mityngowej), w Klubie dyżurującym już przez siedem dni w tygodniu, odbywały się bezpośrednio spotkania grup samopomocowych tj.:

- 1) pięciu grup AA (169 spotkania / udział śr. tydz. 61 osób);
- 2) grupy AI-Anon (28 spotkań / śr. tydz. 6 osób);
- 3) grupy AH – Anonimowych Hazardzistów (21 spotkań / śr. tydz. 4 osoby);
- 4) grupy AJ – Anonimowych Jedzenioholików (20 spotkań / śr. tydz. 4 osoby);
- 5) grupy DDA/DDD (11 spotkań / śr. tydz. 5 osób) – zainicjowane w październiku 2021 roku.

W bezpośrednich spotkaniach ww. grup udział wzięło łącznie 1527 osób. Dodatkowo, we wsparciu psychologicznym realizowanym bezpośrednio przez pracowników Zespołu PiRPA w siedzibie Klubu odnotowano: 282 konsultacje dla osób współuzależnionych oraz 278 konsultacji dla osób uzależnionych.

W Klubie odbywały się również spotkania z psychoterapeutą będącym specjalistą ds. uzależnień – łącznie 435 godzin, w tym: 106 godzin konsultacji dla 86 osób oraz 329 godzin cotygodniowych spotkań psychoterapeutycznych z udziałem w sumie 18 osób. W Klubie realizowano również specjalistyczne konsultacje oraz zajęcia psychoedukacyjne kierowane do członków rodzin z historią uzależnienia osoby bliskiej, którzy bardzo często borykali się równocześnie z doświadczeniem przemocy (por. tab. nr 18 pkt. 6).

Klub Abstynenta Krokus pełni również funkcję informacyjną dla osób poszukujących wsparcia w zakresie rozwiązywania problemów z obszaru uzależnień (w 2021 roku udzielono 422 porady).

W Klubie od trzech lat realizowany jest także **program pn. „Podwójny problem”**, w ramach którego odbywają się: kwalifikacje do uczestnictwa w programie poprzez przeprowadzenie konsultacji z psychologiem-certyfikowanym terapeutą uzależnień (odbyło się 20 konsultacji diagnozujących) oraz konsultacje z lekarzem-psychiatrą (por. tab. nr 18 pkt. 4). Zgodnie z potrzebami pacjentów z tzw. podwójną diagnozą część z nich korzystała ze spotkań grupy psychoterapeutycznej

– prowadzonej przez dwóch psychoterapeutów (zakończenie III edycji nastąpił w lutym 2022 roku) lub do psychoterapii indywidualnej (por. tab. nr 18 pkt. 1).

2. Gdyńskie Centrum Diagnozy i Terapii FASD

Centrum FASD znajduje się w Gdyni przy ul. Morskiej 112b/111. Działalność jednostki ukierunkowana jest na pomoc rodzicom/opiekunom i dzieciom z syndromem FASD (spektrum płodowych zaburzeń alkoholowych). Kadre ośrodka stanowią aktualnie: kierownik – psychiatra dzieci i młodzieży, pedagog, rejestratorka oraz specjaliści, realizujący swoje zadania na podstawie zawartych umów o świadczenie usług (neurolog dziecięcy, dwóch psychologów, fizjoterapeuta oraz neurologopeda). Praca Centrum w 2021 roku – z uwagi na wciąż obowiązujący stan epidemii – odbywała się w systemie hybrydowym, z przewagą pracy gabinetowej.

W 2021 roku w ramach funkcjonowania Centrum m.in.:

1) wykonywano kompleksowe diagnozy w zakresie FASD (skonsultowano 102 osoby, zdiagnozowano 40 osób, wydano 27 wielospecjalistycznych diagnoz wraz z zaleceniami do pracy, w tym 15 diagnoz FASD);

2) prowadzono konsultacje i pracę z dziećmi z zespołem FASD, w tym instruktaż rodziców/opiekunów w zakresie pracy z podopiecznymi w domu (159 osób / 469h);

3) prowadzono indywidualne spotkania psychoedukacyjne z rodzicami/opiekunami (85 osób / 125h) i grupy wsparcia (5 osób / 5h);

4) prowadzono szkolenia i konsultacje dla specjalistów i osób zawodowo stykających się z dziećmi z FASD (55 osób / 7h);

5) prowadzono rehabilitację w zakresie integracji sensorycznej dzieci z FASD (34 osoby / 151h) oraz konsultacji diagnostycznych (35 osób / 50h);

6) udzielano pomocy interwencyjnej dla środowisk dzieci z FASD w postaci konsultacji telefonicznych (ok. 50 konsultacji).

W 2021 roku przeważającym kierunkiem działania Centrum było w dalszym ciągu zapewnienie wsparcia opiekunom w trudnej sytuacji związanej z pandemią, zdalną edukacją, pogorszeniem funkcjonowania podopiecznych z FASD. Z uwagi na obowiązujący stan pandemii, działania profilaktyczne (Gdyński Tydzień Profilaktyki, tydzień FASD) realizowano w formule zdalnej, za pośrednictwem mediów społecznościowych. Członkowie zespołu brali czynny udział w tworzeniu gdyńskich programów profilaktycznych (w obszarach zdrowia publicznego i psychicznego). Przedstawiciel Centrum przedstawiał pracę ośrodka podczas wizyty studyjnej ROPS z Wielkopolski. Ponadto, promowano działalność Centrum oraz propagowano wiedzę na temat wpływu alkoholu na płód (głównie wśród profesjonalistów podczas spotkań koalicyjnych, konferencji tematycznych), a kierowniczka Centrum była prelegentką podczas zdalnych konferencji zorganizowanych z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego w Toruniu oraz z okazji Światowego Dnia FASD przez RCPS w Łodzi pn. „Diagnoza i terapia FASD. Teoria i praktyka”.

3. Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy ul. Śląskiej 48 oraz działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w Gdyni

Do głównych zadań **Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie** (Zdspwr) należy realizacja działań związanych z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

MOPS jest również koordynatorem działań koalicji, w skład której wchodzi instytucje i organizacje, mające na celu współdziałanie i uzupełnianie się w rozwiązywaniu problemu przemocy w rodzinie. W ramach koalicji funkcjonuje **Zespół Interdyscyplinarny** (zgodnie z wymogami Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie), liczący według stanu na koniec 2021 roku – 141 członków.

W 2021 roku wszczęto ogółem **295 procedur „Niebieskie Karty” (pNK)**, które do września koordynowało dziewięciu, a od października – ośmiu pracowników socjalnych Zdspwr.

Ponadto, w ramach działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w 2021 roku zrealizowano m.in.:

- 1) cztery posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI), wszystkie w trybie online z uwagi na obowiązujące obostrzenia pandemiczne;
- 2) ponad 750 posiedzeń grup roboczych i kontaktów z rodzinami objętymi pNK (zarówno w formule zdalnej, jak i bezpośredniej)
- 3) kontynuowano utrzymanie pokoju dla sprawców przemocy w rodzinie oraz strony internetowej www.bialawstazkagdynia.pl;
- 4) Uchwałą Nr XXIX/945/21 Rady Miasta Gdyni z dnia 28.04.2021r. przyjęto do realizacji „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2027”;
- 5) 4 szkolenia z zakresu wiedzy o mechanizmach przemocy, sposobach jej przeciwdziałania i praktycznych wskazówkach dot. wszczynania procedur NK dla pracowników pomocy społecznej oraz PUP Gdynia (udział łącznie 80 osób) oraz 2 spotkania doszkalające dla pracowników Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie;
- 6) trzy spotkania grupy roboczej pracującej nad wdrożeniem zapisów ustawowych dotyczących wydawania przez funkcjonariuszy Policji i Żandarmerii Wojskowej nakazów opuszczenia lokalu i zakazu zbliżania się do osób pokrzywdzonych przemocą w rodzinie (udział 11 osób);
- 7) w dn. 25.11-10.12.2021r., wraz z Zespołem Szkół Hotelarsko-Gastronomicznych, współorganizowano kolejną edycję miejskiej kampanii społecznej „Biała Wstążka”;
- 8) w dniu 10.12.2021r. odbyła się konferencja miejska pn. „System wsparcia dla osób dotkniętych przemocą” (udział online 120 osób).

4. Dział Cyfryzacji i Technologii Informatycznych (CITI) przy ul. Grabowo 2

W 2021 kontynuowano proces dostosowywania działania sieci, w tym w szczególności dokonowywania FireWall zakupionego pod koniec 2020 roku. Dokonano modernizacji i upgrade'u stacji końcowych – zaktualizowano i wymieniono dyski na SSD w 40 komputerach. Rozpoczęto proces testowania i aktualizacji komputerów do nowej wersji systemu operacyjnego Windows 11 i oprogramowania serwerowego.

W wyniku uszkodzenia UPS-ów w serwerowni MOPS Gdynia, dokonano zakupu nowych urządzeń wraz z ich instalacją. Wdrożenie to wymusiło reorganizację zasilania całej serwerowni wraz z przekonfigurowaniem podłączenia do agregatu prądowłórczego.

Przeprowadzono postępowania na zakup i dostawę sprzętu komputerowego, licencji oraz usług niezbędnych do zachowania wysokiego poziomu bezpieczeństwa systemu, a co za tym idzie zachowania ciągłości działania MOPS Gdynia (m.in. przedłużenie licencji Oracle, zakup peryferiów komputerowych, programów antywirusowych, oprogramowania do monitorowania infrastruktury IT, licencji systemu wydruku podążającego, pamięci masowej pod kopie zapasowe).

Przez cały rok Dział CITI wspierał pod kątem zabezpieczenia informatycznego (m.in. rekonfiguracje sieci, przeniesienia sprzętu serwerowo-sieciowego, zakupy niezbędnego sprzętu) proces readaptacji lokali pod nowe siedziby wybranych jednostek organizacyjnych MOPS Gdynia lub gminy (m.in. wydzielenie ze struktury organizacyjnej Gdyńskiego Centrum Usług Opiekuńczych, przeniesienie DOPS 1 do nowej siedziby przy ul. Warszawskiej 67a oraz klubu terapii zajęciowej do siedziby przy ul. Opata Hackiego, planowanie, nadzorowanie i przygotowywanie niezbędnej infrastruktury w nowych biurach DOPS nr 3 przy ul. Chyłońskiej oraz Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy ul. Morskiej).

Z uwagi na zmiany sposobu pracy pracowników, wynikające z bieżącej sytuacji pandemicznej, wdrożono bezpieczną sieć bezprzewodową, co przełożyło się na zoptymalizowanie możliwości wykorzystania przestrzeni biurowej oraz usprawnienie procesu podłączania sprzętu służbowego do infrastruktury MOPS Gdynia.

W trakcie roku zakończono proces podłączenia sieciowego do bazy PESEL, zgodnie z określonymi wymogami bezpieczeństwa.

Przez cały rok zapewniono pracownikom wsparcie doradcze (sprocedowano ponad 2300 zgłoszeń). Zapoczątkowano również cykl spotkań służących reorganizacji baz danych, jak i procedur

wprowadzania informacji do baz Systemu Informatycznego Pomost. Z uwagi na zmiany w przepisach prawnych, obligujących instytucje publiczne do dostosowywania opracowywanych dokumentów na rzecz osób z niepełnosprawnościami, pracownicy Działu CITI włączyli się w proces przygotowywania cyklu szkoleń prowadzonych przez pracowników Zespołu ds. Osób Niepełnosprawnych. Cyklicznie tworzono także porady w Bazie Wiedzy systemu helpdesk służące rozwiązywaniu najczęstszych problemów zgłaszanych przez pracowników.

5. Poradnictwo specjalistyczne

5.1. Poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne

Poradnictwo świadczone jest przez **Zespół Pomocy Psychologicznej (ZPP)** w dwóch siedzibach: przy ul. Świętojańskiej 57/1 oraz przy ul. Świętojańskiej 74/1. Zakres działania Zespołu obejmuje m.in.: organizowanie specjalistycznego wsparcia psychologicznego osobom i rodzinom objętym pomocą MOPS, prowadzenie poradnictwa i działań interwencyjnych w miejscu zamieszkania klienta (w uzasadnionych przypadkach), powoływanie multidyscyplinarnych zespołów opracowujących plan pracy na rzecz klienta i jego rodziny, współudział w diagnozowaniu problemów oraz inicjowaniu specjalistycznych działań pomocowych we współpracy z jednostkami organizacyjnymi ośrodka oraz prowadzenie szkoleń i konsultacji dla specjalistów.

Przez cały 2021 rok kontakty z klientami oraz specjalistami z innych jednostek odbywały się w bezpośrednim kontakcie. Wypracowana formuła spotkań zdalnych była stosowana w sytuacjach kwarantanny psychologa bądź klienta. Terapeutyczny kontakt online został również zachowany w kontaktach z klientami, którzy ze względu na stan zdrowia bądź z powodu silnie lękowej postawy przed zarażeniem koronawirusem nie byli w stanie dotrzeć do siedziby zespołu.

W 2021 roku przyjęto w ZPP ogółem 538 osób (w tym osób w rodzinach), w tym m.in.: 94 osoby w ramach konsultacji indywidualnych, 85 osób w ramach cyklicznych spotkań terapeutycznych, 100 rodzin (ze 117 zgłoszonych) w ramach 126 konsultacji rodzinnych, 3 rodziny w terapii rodzinnej.

Usługi terapeutyczne (psychoterapia indywidualna oraz terapia rodzin i par, dwie terapeutyczne grupy młodzieżowe) świadczyły także gabinety zewnętrzne w ramach podpisanych z MOPS Gdynia umów (zob. szerzej: tabela nr 18, pkt. 2-3).

W ramach pozostałych działań ZPP w 2021 roku:

- 1) udzielono 72 konsultacje dla pracowników MOPS i innych instytucji;
- 2) 4 rodziny (15 osób) objęto wsparciem terapeutycznym dla rodzin wieloprotymowych ze szczególnym uwzględnieniem pracy w środowisku. Terapia, w której uczestniczy cała rodzina, odbywa się z częstotliwością raz na dwa tygodnie przez okres kilku miesięcy (pojedyncze spotkanie trwa do półtorej godziny). Terapię prowadzi dwóch terapeutów jednocześnie;
- 3) zorganizowano 129 zespołów ds. okresowej oceny sytuacji klienta/rodziny omawiających pracę terapeutyczną oraz mających na celu wypracowanie spójnego kierunku pracy z rodziną wszystkich osób zaangażowanych na rzecz pracy z rodziną;
- 4) prowadzono 9 spotkań superwizyjnych dla pracowników sekcji usamodzielnień Zespołu ds. Wsparcia Dziecka i Rodziny MOPS Gdynia;
- 5) realizowano projekt „Kręgi na wodzie – widzę, rozumiem, działam” (zob. szerzej: część 2, pkt. 2.1.4).

5.2. Poradnictwo prawne

Pomoc konsultantów prawnych MOPS Gdynia polegała m.in. na udzielaniu informacji o obowiązujących przepisach prawnych, interpretacji tych przepisów, udostępnianiu wzorów pism procesowych i nieprocesowych, pomocy w ich redagowaniu, omawianiu z klientami sposobów postępowania przed sądami, organami administracji publicznej. Ponadto, radcy prawni i konsultanci prawni reprezentowali MOPS przed sądami powszechnymi i administracyjnym.

W 2021 roku konsultanci prawni Działu Prawnego udzielili blisko 120 porad prawnych – z uwagi na wciąż obowiązujący stan epidemii głównie w formule zdalnej.

6. Realizowane projekty

1) Projekt socjalny „**Gdyńska-Warszawska**”, realizowany przez Centrum Reintegracji i Interwencji Mieszkaniowej od 2016 roku. Celem projektu jest aktywizacja osób bezdomnych w procesie wychodzenia z bezdomności. Jest to działanie wpisujące się w ideę metody *housing first*. Projekt zakładał wyremontowanie i włączenie w struktury MOPS mieszkania pozyskanego z zasobów gminy, co pozwoliło na monitorowanie procesu wdrażania w/w metody zarówno w obszarze organizacyjnym, jak i merytorycznym, w szczególności w zakresie aktywnego uczestnictwa osób bezdomnych w procesie adaptacji przestrzeni mieszkalnej. Proces ten prócz rozwiązania problemu bezdomności pozwolił na osadzenie mieszkańców w życiu społecznym i utrzymaniu wynikających z tego osiągnięć. Od 2016 roku narastająco w projekcie uczestniczyło 11 osób. Obecnie w mieszkaniu przebywają 4 osoby.

2) **Plan „Utrecht”**, realizowany przez Centrum Reintegracji i Interwencji Mieszkaniowej od 2015 roku. Zakłada wielopłaszczyznowe podejście do pracy z osobami bezdomnymi oraz procesu wychodzenia z bezdomności. Projekt jest zbieżny z ideą metody *housing first*, która w pierwszej kolejności koncentruje się na zapewnieniu osobie bezdomnej bezpiecznego miejsca przebywania (wynajęcie mieszkania, pokoju) oraz zakłada intensywną pracę w kierunku aktywizacji społeczno-zawodowej. Wpisuje się w również proces deinstytucjonalizacji, w którym główny nurt pomocy w wychodzeniu z bezdomności jest ukierunkowany na „wyjście” z instytucji / schroniska i zamieszkanie poza nim. Plan pomocy opiera się na zasobach klienta i jest indywidualnie do niego dopasowywany poprzez aktywne działania środowiskowe, zmierzające do utrwalania samodzielności.

Od 2015 roku 266 osób bezdomnych zamieszkało w wynajętych pokojach lub mieszkaniach. Monitoring sytuacji życiowej uczestników projektu wykazał m.in. że: 84 osoby nie korzystają już ze wsparcia pomocy społecznej, 21 utrzymuje samodzielność z doraźnym wsparciem Dzielnicowych Ośrodków Pomocy Społecznej, a 24 osoby wróciły do schronisk.

3) Projekt „**Innowacje na ludzką miarę 2. Wsparcie w rozwoju mikroinnowacji w obszarze włączenia społecznego**”, realizowany przez Fundację Pracowni Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia” z Warszawy w partnerstwie z Gminą Gdynia (Laboratorium Innowacji Społecznych i MOPS Gdynia). Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w kwocie 5,2 mln zł w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w okresie III.2020 - IX.2023.

Celem głównym projektu jest inkubacja innowacyjnych pomysłów w obszarze włączenia społecznego tak, aby miały możliwie największy potencjał do upowszechnienia. W roku 2020 do inkubatora wpłynęło 149 pomysłów, a po kilkietapowej ocenie wniosków ostatecznie do inkubacji przyjęto 56 pomysłów, w tym 5 z Gdyni. W ramach działań projektowych w 2021 roku: (1) podsumowano ocenę 50 wstępnych specyfikacji innowacji i do dalszego etapu prac nad przygotowaniem planu testowania zakwalifikowano 34 pomysły (komisja w IV.2021), (2) przyznano 29 grantów, tym samym uruchomiono etap testowania pomysłów (VIII.2021), (3) przygotowano i uruchomiono drugi nabór pomysłów do inkubatora, zorganizowano „WymlaNNnę” - spotkanie osób i instytucji zajmujących się innowacjami społecznymi oraz webinarium informacyjne, a także 2 „Miksery” - warsztaty projektowania usług społecznych z wykorzystaniem metody *design thinking* i „Burzę mózgow” – warsztaty poszukiwania nowych rozwiązań dotyczących tematyki zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży w Polsce (IX.2021), (4) dokonano oceny 131 pomysłów zgłoszonych w drugim naborze i do dalszych prac w ramach inkubatora przyjęto 49 pomysłów (komisja XI.2021).

Reprezentanci MOPS zaangażowani są w realizację projektu w charakterze eksperckim.

4) Projekt „**System Aktywizacji Społeczno-Zawodowej w Gdyni**”, realizowany przez Laboratorium Innowacji Społecznych w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Integracji, Fundacją Gospodarczą oraz Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Gdańskie. Projekt

współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Realizacja projektu zaplanowana jest w terminie XII.2016 – IX.2022.

Celem projektu jest aktywizacja społeczno-zawodowa i zwiększenie zatrudnienia osób dotkniętych i zagrożonych ubóstwem oraz wykluczeniem społecznym, poprzez realizację indywidualnych ścieżek reintegracji w ramach jednej z trzech oferowanych form wsparcia, tj.: (1) ścieżki specjalistycznego wsparcia dla osób z niepełnosprawnością (m.in. doradztwo zawodowe, staże zawodowe, wsparcie opiekunów osób z niepełnosprawnością), realizowanej przez Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji; (2) ścieżki zintensyfikowanego wsparcia społeczno-zawodowego (m.in. doradztwo zawodowe, szkolenia zawodowe, staże), realizowanej przez Fundację Gospodarczą; (3) aktywności proponowanych przez Centrum Integracji Społecznej w Gdyni, prowadzonego przez Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta.

W 2021 roku – w ramach współpracy instytucjonalnej – pracownicy MOPS skierowali do projektu ogółem 138 osób.

5) Projekt **"Słowackie szlaki wiedzy – wzmocnienie kompetencji pracowników socjalnych i edukatorów w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Gdyni"** realizowany przez MOPS Gdynia w partnerstwie ze słowacką organizacją MVO Proxima w okresie XII.2019 – XI.2021r. Projekt współfinansowany był ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Erasmus+.

Realizacja projektu stanowiła odpowiedź na potrzebę rozwoju i praktykowania idei samouczącej się instytucji w zakresie wsparcia i edukacji osób zagrożonych marginalizacją. W projekcie zaplanowano 3 "słowackie szlaki edukacyjne", prowadzące do zdobycia wiedzy i umiejętności w oparciu o 7-dniowe job shadowing na Słowacji dla edukatorów oraz pracowników socjalnych MOPS (21 osób) w zakresie: pracy z grupami odmiennymi kulturowo, wykorzystania wolontariatu w obszarze wsparcia i edukacji społecznej, uczenia się nieformalnego. W 2021 roku: (1) prowadzono działania informacyjno-promocyjne o projekcie wśród pracowników MOPS Gdynia; (2) zrealizowano drugą i trzecią z zaplanowanych mobilności, które dotyczyły uczenia się nieformalnego oraz edukacyjnego włączania społeczności marginalizowanych, w tym zapoznania się z metodami w edukacji jakie wprowadzane są w przestrzeń społeczną, celem niwelowania różnic kulturowych oraz z metodyką pracy z mniejszością romską, co będzie możliwe do zastosowania w pracy socjalnej na gruncie gdyńskim. W dniu 30 listopada 2021 roku w Muzeum Emigracji w Gdyni zorganizowano spotkanie podsumowujące projekt.

6) Projekt **„CONCRIT – Community Narration 4 Critical Thinking”** realizowany w partnerstwie 6 instytucji/organizacji: Comparative Research Network EV z Berlina, MOPS Gdynia, Laboratorio Per Le Politiche Sociali - Labos z Rzymu, Senatsverwaltung Für Bildung, Jugend Und Familie z Berlina, Caritas Der Erzdiocese z Wiednia, People S Voice Media LBG z Wielkiej Brytanii. Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Erasmus+. Realizacja projektu zaplanowana jest w terminie IX.2019 – II.2022.

Projekt ma na celu wypracowanie i przetestowanie metod edukacyjnych z użyciem technologii cyfrowych pozwalających na zwiększenie poziomu krytycznego myślenia i obalenie stereotypów w społecznościach lokalnych. W Gdyni obszarami zainteresowania są: zdrowie psychiczne i wychodzenie z bezdomności. W 2021r. odbył się pierwszy z zaplanowanych warsztatów w Berlinie (online z uwagi na obowiązujące obostrzenia pandemiczne), podczas którego dokonano przeglądu dobrych praktyk na użytek planowanych ścieżek nauczania (wybrano 2 gdyńskie praktyki, które znajdują się w publikacji: Klub 123 oraz Escape World), a także spotkanie Partnerstwa w Rzymie. Kontynuowano jednocześnie pracę nad treściami i zestawem ćwiczeń na potrzeby poradnika metodycznego dla edukatorów.

7) Projekt socjalny **„Akademia Sukcesu – różne oblicza sukcesu”** realizowany przez pracowników socjalnych DOPS nr 4 od września 2018 roku. Projekt powstał jako inicjatywa oddolna, która wpisuje się w ideę samouczącej się organizacji i ma na celu pozytywne wzmocnianie poczucia sprawczości pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gdyni i doskonalenia warsztatu

pracy poprzez wymianę pozytywnych doświadczeń zawodowych. W 2021 roku zorganizowano 1 spotkanie, w którym uczestniczyło 18 osób. Pozostałe, zaplanowane na 2021 rok działania zostały zawieszono z uwagi na sytuację epidemiologiczną w kraju. Projekt ma charakter długofalowy (bez określonej daty zakończenia) i będzie kontynuowany w kolejnym roku.

8) Projekt „**Pomorskie dzieciom**”, realizowany przez 9 grantobiorców: Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej MOPS Gdynia, Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą nr 1 w Gdyni, Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą nr 2 w Gdyni, Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą nr 3 w Gdyni oraz pięć placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego. Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Realizacja projektu zaplanowana jest w terminie I.2021 – III.2023 roku.

Celem projektu jest zapewnienie wsparcia w walce z epidemią COVID-19 uczestników projektu, osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, tj. dzieci i młodzieży przebywającym w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej (w tym opuszczającym pieczę zastępczą), jak również wsparcie kadry placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej, rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka, pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej pracujących bezpośrednio z rodzinami zastępczymi.

W 2021 roku dokonano refundacji kosztów działań, realizowanych od stycznia przez poszczególnych grantobiorców, w tym m.in. specjalistycznego wsparcia psychologicznego, psychoterapeutycznego i psychiatrycznego, specjalistycznego poradnictwa rodzinnego realizowanego w formule wyjazdowej, rehabilitacji wychowanków z niepełnosprawnościami z POW typu rodzinnego w formie wyjazdów rehabilitacyjnych, czasowego zapewnienia miejsc kwarantanny w placówkach opiekuńczo-wychowawczych z powodu pandemii COVID-19.

9) Projekt „**Kręgi na wodzie – widzem, rozumiem, działam. Wsparcie na rzecz osób i rodzin dotkniętych problemem śmierci samobójczej i prób samobójczych**”, realizowany przez Zespół Pomocy Psychologicznej MOPS Gdynia w okresie III-XII.2021 roku. Projekt współfinansowany ze środków budżetu państwa w ramach Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Od zależności ku samodzielności” – edycja 2021. Jego celem było zapewnienie wsparcia społecznego na rzecz osób i rodzin dotkniętych problemem śmierci samobójczej i prób samobójczych oraz zainicjowanie i wdrożenie kompleksowego wsparcia dla rodzin i osób z zaburzeniami psychicznymi doświadczających problemów suicydologicznych na terenie Gdyni. Wykaz działań zrealizowanych w ramach projektu zawarto w części 2, pkt. 2.1.4 niniejszego sprawozdania.

10) Program „**Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi**” realizowany w okresie IX-XII.2021 roku przez Gminę Miasta Gdyni, reprezentowaną przez MOPS Gdynia. Program współfinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach Modułu IV programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”. Jego celem było udzielenie dodatkowego wsparcia na rzecz osób z niepełnosprawnościami, minimalizującego negatywne skutki wywołane wirusem SARS-Cov-2. Wykaz działań zrealizowanych w ramach projektu zawarto w części 1, pkt. 1.2 niniejszego sprawozdania.

7. Wolontariat w MOPS

W 2021 roku wolontariat działający przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej funkcjonował w dwóch formach: interwencyjnej i długoterminowej.

Do końca lipca 2021 roku wolontariat długoterminowy był zawieszony z uwagi na obowiązujący w kraju stan epidemii. W jego miejsce wdrożono (jeszcze w 2020 roku) interwencyjny model zarządzania wolontariatem, w tym koncepcję, zasady realizacji i wdrożenie usługi zakupów interwencyjnych w sytuacji zagrożenia COVID-19, realizowanej w oparciu o wolontariat MOPS i organizacji pozarządowych. Działania w ramach wolontariatu skupiły się na wykonywaniu zakupów

dla osób potrzebujących (głównie seniorów), wyprowadzaniu psów, wykupu leków czy wyrzucaniu śmieci. Do końca lipca 2021 roku 36 wolontariuszy objęło wsparciem 29 środowisk (była to głównie kontynuacja wsparcia zapoczątkowanego pod koniec 2020 roku). Jednocześnie od marca 2021 obserwowano systematyczny spadek zainteresowania wolontariatem interwencyjnym, z uwagi na poprawę dostępu do różnych form wsparcia oraz samoorganizację środowisk lokalnych.

Od sierpnia 2021 roku, w ograniczonym stopniu, wznowiono organizowanie wolontariatu długoterminowego, jednakże wraz z nadejściem kolejnej fali epidemii ponownie spadło zainteresowanie tą formą pomocy – głównie wśród odbiorców, w mniejszym stopniu także wśród wolontariuszy. Do grudnia 2021 roku działania wolontariuszy dotyczyły przede wszystkim wsparcia uczniów w nauce oraz towarzyszenia osobom starszym w czasie wolnym. W takim charakterze zostało przeszkolonych 10 osób, z którymi podpisano porozumienia o współpracy wolontariackiej. Z uwagi na spadek zainteresowania wolontariatem jako formą pomocy oraz skoncentrowaniu działań na zadaniach ustawowych, organizacja wolontariatu została w MOPS Gdynia wygaszona z końcem 2021 roku.

8. Gminny Program Rewitalizacji

W 2017 roku – w drodze uchwały nr XXX/721/17 Rady Miasta Gdyni z dnia 29 marca 2017r. – miasto Gdynia przyjęło do realizacji „Gminny Program Rewitalizacji”. Program sporządzony został dla obszaru rewitalizacji wyznaczonego w drodze uchwały nr XIX/435/16 Rady Miasta Gdyni z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji miasta Gdyni, tj. dla sześciu podobszarów miasta zlokalizowanych w dzielnicach: Babie Doły, Oksywie, Chylonia, Leszczyńki i Witomino-Radiostacja.

MOPS w Gdyni jest jednym z kilkunastu realizatorów działań wskazanych w Gminnym Programie Rewitalizacji.

8.1. Rewitalizacja społeczna Wzgórza Orlicz-Dreszera

Kontynuowano realizację Programu Osłonowego wsparcia mieszkańców Wzgórza gen. Orlicz-Dreszera (WOD) na lata 2017-2021, którego liderem jest MOPS Gdynia. W ramach realizacji zadania w 2021 roku wdrażano trzecią fazę programu, poświęconą głównie wspieraniu osób, które wyprowadziły się z terenu WOD w adaptacji do nowego środowiska życia. Ze wszystkimi rodzinami korzystającymi ze wsparcia ustalone zostały dalsze plany pomocy, przygotowano koncepcję udzielenia ewentualnego wsparcia tym mieszkańcom WOD, którzy nie podpisali deklaracji uczestnictwa w Programie.

Do końca 2021 roku z terenu Wzgórza Orlicz-Dreszera objętego rewitalizacją wyprowadziły się łącznie 144 rodziny (294 osoby). Na koniec 2021 roku na terenie WOD zamieszkują 3 rodziny (8 osób).

8.2. Rewitalizacja społeczna ulic Opata Hackiego i Zamenhofa

W 2021 roku zespół pracy socjalnej w rejonie ulic Opata Hackiego i Zamenhofa (ZOH) tworzyło czterech pracowników socjalnych oraz jeden asystent rodziny. Dwóch pracowników socjalnych pełniło jednocześnie funkcję koordynatora pionu rodzin oraz koordynatora pionu osób starszych i niepełnosprawnych (SIN).

W 2021 roku ze wsparcia zespołu skorzystało 138 rodzin, w tym 117 z pionu SIN oraz 21 z pionu rodzin. Dodatkowo, 4 rodziny objęto intensywną pracą socjalną a 7 – asystenturą. Z dziennych form wsparcia skorzystały 3 osoby.

Po dziewięciu latach funkcjonowania – z uwagi na polepszenie warunków życia oraz sytuacji finansowej mieszkańców rejonu ZOH, jak i fakt, że zadania rewitalizacji przejęły zewnętrzne podmioty – w sierpniu 2021 roku podjęto decyzję o rozwiązaniu zespołu ZOH i przeniesieniu pracowników do regularnej pracy socjalnej w dwóch pionach problemowych.

8.3. Rewitalizacja społeczna ulicy Dickmana

W ramach prowadzonych działań rewitalizacyjnych w gdyńskiej dzielnicy Oksywie, kontynuował działalność Zespół zadaniowy, w skład którego weszli m.in. przedstawiciele Dzielnicowego Ośrodka Pomocy Społecznej nr 2 w Gdyni. Działania Zespołu skupione są wokół opracowania i wykonania planu readaptacji siedmiu, gminnych budynków mieszkalnych przy ul. Dickmana. W ramach realizacji wieloletniego zadania m.in. kontynuowano rozeznanie sytuacji osób ubiegających się o dofinansowanie kosztów utrzymania lokali oraz realizowano dopłaty do ogrzewania (w 2021 roku na kwotę 13,515,70 zł).

9. Animowanie społeczności lokalnej

Z powodu obowiązującego od marca 2020 roku stanu epidemicznego w kraju, zaplanowane na 2021 rok działania środowiskowe na rzecz społeczności lokalnej, nie były realizowane.

10. Współpraca z Radami Dzielnic

Zaplanowane na 2021 rok zadania we współpracy z Radami Dzielnic nie zostały w większości zrealizowane z uwagi na obowiązujący w kraju stan epidemii, w tym obowiązujące obostrzenia pandemiczne i decyzję Wojewody Pomorskiego zawieszającą działalność dziennych placówek wsparcia do dnia 16 czerwca 2021 roku. W drugiej połowie roku zrealizowano jedno wyjście uspołeczniające w ramach działalności klubu seniora przy Dziennym Domu Pomocy Społecznej. Ponadto, realizator dwóch zaplanowanych zadań, tj. Dzienny Dom Pomocy Społecznej, został z dniem 01.11.2021 roku wyodrębniony ze struktury organizacyjnej MOPS Gdynia i przekształcony na mocy uchwały Nr XXXII/1045/21 Rady Miasta Gdyni z dnia 25 sierpnia 2021r. w Środowiskowy Dom Samopomocy Maczka 2 (jednostkę organizacyjną gminy). Będzie ona realizatorem zaplanowanych zadań w roku 2022.

11. Dokumenty strategiczne i programowe

Działania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdyni wpisują się w założenia następujących dokumentów programowych:

- 1) **Gdyńska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych 2030** – przyjęta do realizacji Uchwałą nr XXXIII/827/17 Rady Miasta Gdyni z dnia 28 czerwca 2017 roku;
- 2) **Gdyński Program Wsparcia Rodziny i Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2020-2022** – przyjęty do realizacji Uchwałą nr XXV/833/20 Rady Miasta Gdyni z dnia 23 grudnia 2020 roku;
- 3) **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Gdyni na lata 2021-2024** – przyjęty do realizacji Uchwałą nr XXV/853/20 Rady Miasta Gdyni z dnia 25 grudnia 2020 roku;
- 4) **Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar w Rodzinie na lata 2021-2027** – przyjęty do realizacji Uchwałą nr XXIX/945/21 Rady Miasta Gdyni z dnia 28 kwietnia 2021 roku.

Pozostałe informacje dot. MOPS w Gdyni oraz jednostek w nadzorze MOPS za rok 2021:

- **Pozostałe informacje o realizacji zadań jednostki w 2021 roku: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdyni**

1. Sposób wykonania uchwał Rady Miasta i zarządzeń Prezydenta Miasta (w ujęciu statystycznym):

Liczba uchwał Rady Miasta związanych z działalnością MOPS: 14

Liczba uchwał wykonanych: 14

Liczba zarządzeń Prezydenta Miasta związanych z działalnością MOPS: 121

Liczba zarządzeń wykonanych: 121

2. Dane na temat zadań oraz przedsięwzięć i projektów realizowanych w 2021 roku:

a) Wydatki na realizację kontraktów z organizacjami pozarządowymi (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie): 8.580.416,10 zł tj. 9,46% poniesionych wydatków;

b) Liczba organizacji pozarządowych (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), które złożyły wniosek o dofinansowanie z budżetu gminy lub wzięły udział w konkursie o dopłaty, organizowanym dla organizacji pozarządowych:

– 4 organizacje pozarządowe złożyły oferty na 3 ogłoszone otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych z zakresu pomocy społecznej, w tym: 1 organizacja złożyła oferty na 3 ogłoszone otwarte konkursy ofert (oferty te nie spełniły wymogów formalnych, w związku z tym nie przeszły do kolejnego etapu oceny merytorycznej), 1 organizacja złożyła oferty na 2 ogłoszone otwarte konkursy ofert (oferty te po pozytywnej ocenie formalnej przeszły do etapu oceny merytorycznej, przy czym w jednym konkursie w toku postępowania przygotowującego rozstrzygnięcie konkursu oferent wycofał w całości swoją ofertę);

– 1 organizacja pozarządowa złożyła ofertę na 1 ogłoszony otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego z pieczy zastępczej;

– 3 organizacje pozarządowe złożyły oferty na 2 ogłoszone otwarte konkursy ofert na realizację zadania publicznego z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnienia osób niepełnosprawnych, w tym 2 oferty spełniły wymogi formalne i przeszły do kolejnego etapu oceny merytorycznej, natomiast w jednym konkursie 1 oferta nie spełniła wymogów formalnych i nie przeszła do kolejnego etapu oceny merytorycznej;

– 4 organizacje pozarządowe złożyły oferty realizacji zadania publicznego z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnienia osób niepełnosprawnych w trybie art. 19 a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

3. Dane o wnioskach o udzielenie informacji publicznej w trybie ustawy z dn. 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dn. 25 lutego 2016r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego:

Liczba wniosków o dostęp do informacji publicznej w 2021 roku	
Ogółem:	16
w tym wnioski o uzyskanie informacji przetworzonej:	0
w tym sprawy, w których wydano decyzję o odmowie udzielenia inf. publ.:	0
w tym sprawy, w których wydano decyzję o umorzeniu postępowania o udzielenia inf. publ.:	0
w tym wnioski o ponowne wykorzystanie inf. publ.:	0

4. Dane o wydanych postanowieniach i decyzjach administracyjnych, z wyszczególnieniem (w nawiasie) liczby odwołań wnoszonych i rozpatrywanych przez SKO w 2021 roku:

Rozstrzygnięcie	Ogólna liczba	Liczba odwołań / zażaleń (w tym wnoszone do SKO)	Organ II instancji (w tym SKO)			Liczba zaskarż. do WSA	Liczba uchylon. przez WSA
			Utrzymane w mocy	Uchylone, zwrócone do ponownego rozpatrzenia	Uchylone, w których organ odwoławczy orzekł odmiennie niż organ I Instancji		
decyzje	18.654	93	38	46	1	6	3
postanowienia	205	7	5	0	0	1	0
ogółem	18.859	100	43	46	1	6	3

5. Dane na temat postępowań nadzorczych w 2021 roku: *brak*

6. Dane o petycjach złożonych i rozpatrywanych w trybie ustawy z dnia 11 lipca 2014r. o petycjach w 2021 roku: *brak*

7. Dane nt. skarg na uchwały i zarządzenia w sprawach z zakresu administracji publicznej, składanych w trybie art. 101 i 101a ustawy o samorządzie gminnym: *brak*

8. Informacje o działaniach, podejmowanych wobec organów Miasta Gdyni przez podmioty wykonujące zawodową działalność lobbingową w 2021 roku, w trybie ustawy z dn. 7 lipca 2005r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa: *brak*

9. Informacje o przeprowadzonych w 2021 roku konsultacjach z mieszkańcami Gdyni w trybie art. 5a o samorządzie gminnym:

W okresie 25.02 – 3.03.2021 roku, w oparciu o Zarządzenie Nr 3298/21/VIII/R Prezydenta Miasta Gdyni z dnia 9 lutego 2021 roku, przeprowadzono konsultacje społeczne „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021–2027”.

- **Pozostałe informacje o realizacji zadań jednostki w 2021 roku: Centrum Aktywności Seniora**

1. Sposób wykonania uchwał Rady Miasta i zarządzeń Prezydenta Miasta (w ujęciu statystycznym):

Liczba uchwał Rady Miasta związanych z działalnością CAS: 0

Liczba uchwał wykonanych: 0

Liczba zarządzeń Prezydenta Miasta związanych z działalnością CAS: 18

Liczba zarządzeń wykonanych: 18 (w tym: 3 zarządzenia z 2019 r. realizowane w 2021 r., 2 zarządzenia z 2020 r. realizowane w 2021 r. oraz 13 zarządzeń zrealizowanych w 2021 roku)

2. Dane na temat zadań oraz przedsięwzięć i projektów realizowanych w 2021 roku:

a) Wydatki na realizację kontraktów z organizacjami pozarządowymi (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie): 195.780,00 zł

b) Liczba organizacji pozarządowych (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), które złożyły wniosek o dofinansowanie z budżetu gminy lub wzięły udział w konkursie o dopłaty, organizowanym dla organizacji pozarządowych: w 2021 roku 16 organizacji złożyło 17 ofert na konkurs – dotację otrzymało 15 organizacji na realizację 16 zadań.

3. Dane o wnioskach o udzielenie informacji publicznej w trybie ustawy z dn. 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dn. 25 lutego 2016r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego:

Liczba wniosków o dostęp do informacji publicznej w 2021r.	
Ogółem:	2
w tym wnioski o uzyskanie informacji przetworzonej:	2
w tym sprawy, w których wydano decyzję o odmowie udzielenia inf. publ.:	0
w tym sprawy, w których wydano decyzję o umorzeniu postępowania o udzielenia inf. publ.:	0
w tym wnioski o ponowne wykorzystanie inf. publ.:	0

4. Dane o wydanych postanowieniach i decyzjach administracyjnych, z wyszczególnieniem (w nawiasie) liczby odwołań wnoszonych i rozpatrywanych przez SKO: brak

5. Dane na temat postępowań nadzorczych w 2021 roku: brak

6. Dane o petycjach złożonych i rozpatrywanych w trybie ustawy z dnia 11 lipca 2014r. o petycjach w 2021 roku: brak

7. Dane nt. skarg na uchwały i zarządzenia w sprawach z zakresu administracji publicznej, składanych w trybie art. 101 i 101a ustawy o samorządzie gminnym: brak

8. Informacje o działaniach, podejmowanych wobec organów Miasta Gdyni przez podmioty wykonujące zawodową działalność lobbingową w 2021 roku, w trybie ustawy z dn. 7 lipca 2005r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa: brak

9. Informacje o przeprowadzonych w 2021 roku konsultacjach z mieszkańcami Gdyni w trybie art. 5a o samorządzie gminnym: brak

- **Pozostałe informacje o realizacji zadań jednostki w 2021 roku: Centrum Administracyjne Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Gdyni**

1. Sposób wykonania uchwał Rady Miasta i zarządzeń Prezydenta Miasta (w ujęciu statystycznym):

Liczba uchwał Rady Miasta związanych z działalnością CAPOW: 0

Liczba uchwał wykonanych: 0

Liczba zarządzeń Prezydenta Miasta związanych z działalnością CAPOW: 4

Liczba zarządzeń wykonanych: 4

2. Dane na temat zadań oraz przedsięwzięć i projektów realizowanych w 2021 roku:

a) Wydatki na realizację kontraktów z organizacjami pozarządowymi (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie): *brak*

b) Liczba organizacji pozarządowych (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), które złożyły wniosek o dofinansowanie z budżetu gminy lub wzięły udział w konkursie o dopłaty, organizowanym dla organizacji pozarządowych: *brak*

3. Dane o wnioskach o udzielenie informacji publicznej w trybie ustawy z dn. 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dn. 25 lutego 2016r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego: brak

4. Dane o wydanych postanowieniach i decyzjach administracyjnych, z wyszczególnieniem (w nawiasie) liczby odwołań wnoszonych i rozpatrywanych przez SKO: brak

5. Dane na temat postępowań nadzorczych w 2021 roku: brak

6. Dane o petycjach złożonych i rozpatrywanych w trybie ustawy z dnia 11 lipca 2014r. o petycjach w 2021 roku: brak

7. Dane nt. skarg na uchwały i zarządzenia w sprawach z zakresu administracji publicznej, składanych w trybie art. 101 i 101a ustawy o samorządzie gminnym: brak

8. Informacje o działaniach, podejmowanych wobec organów Miasta Gdyni przez podmioty wykonujące zawodową działalność lobbingową w 2021 roku, w trybie ustawy z dn. 7 lipca 2005r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa: brak

9. Informacje o przeprowadzonych w 2021 roku konsultacjach z mieszkańcami Gdyni w trybie art. 5a o samorządzie gminnym: brak

- **Pozostałe informacje o realizacji zadań jednostki w 2021 roku: Centrum Administracyjno-Rozliczeniowe (CAR) i jednostek w obsłudze**

1. Sposób wykonania uchwał Rady Miasta i zarządzeń Prezydenta Miasta (w ujęciu statystycznym):

Liczba uchwał Rady Miasta związanych z działalnością CAR: 1

Liczba uchwał wykonanych: 1

Liczba zarządzeń Prezydenta Miasta związanych z działalnością CAR: 15

Liczba zarządzeń wykonanych: 15

Liczba uchwał Rady Miasta związanych z działalnością Gdyńskiego Centrum Usług Opiekuńczych: 0

Liczba uchwał wykonanych: 0

Liczba zarządzeń Prezydenta Miasta związanych z działalnością Gdyńskiego Centrum Usług Opiekuńczych: 10

Liczba zarządzeń wykonanych: 10

2. Dane na temat zadań oraz przedsięwzięć i projektów realizowanych w 2021 roku:

a) Wydatki na realizację kontraktów z organizacjami pozarządowymi (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie): Centrum Administracyjno-Rozliczeniowe: 958.235,04 zł – 37 % zaplanowanych wydatków budżetowych, Gdyńskie Centrum Usług Opiekuńczych: 1.200.000,00 zł – 8,48% zaplanowanych wydatków budżetowych (207.468 zł ze środków pozabudżetowych)

b) Liczba organizacji pozarządowych (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), które złożyły wniosek o dofinansowanie z budżetu gminy lub wzięły udział w konkursie o dopłaty, organizowanym dla organizacji pozarządowych: Centrum Administracyjno-Rozliczeniowe: w 2021 roku odbyły się dwa konkursy. 2 organizacje złożyły oferty w jednym z nich, jedna dostała dotację. W drugim konkursie żadna organizacja nie złożyła oferty. Gdyńskie Centrum Usług Opiekuńczych: w 2021 roku odbyły się trzy konkursy. 3 organizacje złożyły oferty, w tym jedna organizacja na dwa konkursy. Jedna z organizacji nie otrzymała dotacji.

3. Dane o wnioskach o udzielenie informacji publicznej w trybie ustawy z dn. 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dn. 25 lutego 2016r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego: brak

4. Dane o wydanych postanowieniach i decyzjach administracyjnych, z wyszczególnieniem (w nawiasie) liczby odwołań wnoszonych i rozpatrywanych przez SKO: *brak*

5. Dane na temat postępowań nadzorczych w 2021 roku: *brak*

6. Dane o petycjach złożonych i rozpatrywanych w trybie ustawy z dnia 11 lipca 2014r. o petycjach w 2021 roku: *brak*

7. Dane nt. skarg na uchwały i zarządzenia w sprawach z zakresu administracji publicznej, składanych w trybie art. 101 i 101a ustawy o samorządzie gminnym: *brak*

8. Informacje o działaniach, podejmowanych wobec organów Miasta Gdyni przez podmioty wykonujące zawodową działalność lobbingową w 2021 roku, w trybie ustawy z dn. 7 lipca 2005r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa: *brak*

9. Informacje o przeprowadzonych w 2021 roku konsultacjach z mieszkańcami Gdyni w trybie art. 5a o samorządzie gminnym: *brak*

- Pozostałe informacje o realizacji zadań jednostki w 2021 roku: Dom Pomocy Społecznej w Gdyni

1. Sposób wykonania uchwał Rady Miasta i zarządzeń Prezydenta Miasta (w ujęciu statystycznym):

Liczba uchwał Rady Miasta związanych z działalnością DPS: 0

Liczba uchwał wykonanych: 0

Liczba zarządzeń Prezydenta Miasta związanych z działalnością DPS: 1

Liczba zarządzeń wykonanych: 1

2. Dane na temat zadań oraz przedsięwzięć i projektów realizowanych w 2021 roku:

a) Wydatki na realizację kontraktów z organizacjami pozarządowymi (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie): *brak*

b) Liczba organizacji pozarządowych (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), które złożyły wniosek o dofinansowanie z budżetu gminy lub wzięły udział w konkursie o dopłaty, organizowanym dla organizacji pozarządowych: *brak*

3. Dane o wnioskach o udzielenie informacji publicznej w trybie ustawy z dn. 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dn. 25 lutego 2016r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego:

Liczba wniosków o dostęp do informacji publicznej w 2021r.	
Ogółem:	2
w tym wnioski o uzyskanie informacji przetworzonej:	0
w tym sprawy, w których wydano decyzję o odmowie udzielenia inf. publ.:	0
w tym sprawy, w których wydano decyzję o umorzeniu postępowania o udzielenia inf. publ.:	0
w tym wnioski o ponowne wykorzystanie inf. publ.:	0

4. Dane o wydanych postanowieniach i decyzjach administracyjnych, z wyszczególnieniem (w nawiasie) liczby odwołań wnoszonych i rozpatrywanych przez SKO: *brak*

5. Dane na temat postępowań nadzorczych w 2021 roku: *brak*

6. Dane o petycjach złożonych i rozpatrywanych w trybie ustawy z dnia 11 lipca 2014r. o petycjach w 2021 roku: brak

7. Dane nt. skarg na uchwały i zarządzenia w sprawach z zakresu administracji publicznej, składanych w trybie art. 101 i 101a ustawy o samorządzie gminnym: brak

8. Informacje o działaniach, podejmowanych wobec organów Miasta Gdyni przez podmioty wykonujące zawodową działalność lobbingową w 2021 roku, w trybie ustawy z dn. 7 lipca 2005r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa: brak

9. Informacje o przeprowadzonych w 2021 roku konsultacjach z mieszkańcami Gdyni w trybie art. 5a o samorządzie gminnym: brak

- **Pozostałe informacje o realizacji zadań jednostki w 2021 roku: Zespół Placówek Specjalistycznych w Gdyni**

1. Sposób wykonania uchwał Rady Miasta i zarządzeń Prezydenta Miasta (w ujęciu statystycznym):

Liczba uchwał Rady Miasta związanych z działalnością ZPS: 0

Liczba uchwał wykonanych: 0

Liczba zarządzeń Prezydenta Miasta związanych z działalnością ZPS: 0

Liczba zarządzeń wykonanych: 0

2. Dane na temat zadań oraz przedsięwzięć i projektów realizowanych w 2021 roku:

a) Wydatki na realizację kontraktów z organizacjami pozarządowymi (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie): 1.996.311.50 zł

b) Liczba organizacji pozarządowych (podmioty uprawnione zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), które złożyły wniosek o dofinansowanie z budżetu gminy lub wzięły udział w konkursie o dopłaty, organizowanym dla organizacji pozarządowych: 11

3. Dane o wnioskach o udzielenie informacji publicznej w trybie ustawy z dn. 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dn. 25 lutego 2016r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego: brak

4. Dane o wydanych postanowieniach i decyzjach administracyjnych, z wyszczególnieniem (w nawiasie) liczby odwołań wnoszonych i rozpatrywanych przez SKO: brak

5. Dane na temat postępowań nadzorczych w 2021 roku: brak

6. Dane o petycjach złożonych i rozpatrywanych w trybie ustawy z dnia 11 lipca 2014r. o petycjach w 2021 roku: brak

7. Dane nt. skarg na uchwały i zarządzenia w sprawach z zakresu administracji publicznej, składanych w trybie art. 101 i 101a ustawy o samorządzie gminnym: brak

8. Informacje o działaniach, podejmowanych wobec organów Miasta Gdyni przez podmioty wykonujące zawodową działalność lobbingową w 2021 roku, w trybie ustawy z dn. 7 lipca 2005r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa: brak

9. Informacje o przeprowadzonych w 2021 roku konsultacjach z mieszkańcami Gdyni w trybie art. 5a o samorządzie gminnym: brak